

ROČNÁ SPRÁVA

2022

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O SPOLOČNOSTI

Vážené dámy a páni,

rok 2022 sa niesol v znamení udalostí, ktoré sme na európskom kontinente považovali za civilizačne prekonané. Otvorený vojnový konflikt na „starom kontinente“ absentoval už niekoľko desaťročí a o to väčší šok útok Ruskej federácie na Ukrajinu spôsobil.

Tento šok sa okrem ľudskej roviny preniesol i do európskeho hospodárstva a ovplyvnil hospodársky cyklus a ekonomickú realitu každého podnikateľského subjektu, rovnako i nás. Po období ovplyvnenom pandemiou tak neprišlo vytúžené upokojenie situácie, ale naopak, ďalšia eskalácia a pribúdanie rizikových faktorov.

Okrem cenových šokov v súvislosti s cenami energií, sme čelili i problémom s narušeným dodávateľským reťazcom a vo všeobecnosti, bezprecedentnému rastu cien výrobných vstupov.

I napriek takto náročným podmienkam, sme nepoľavili a hlavne vďaka angažovanému a mimoriadne disponovanému pracovnému kolektívu ako i vďaka dlhoročným stabilným väzbám s našimi obchodnými partnermi, sme boli schopní ciele v oblasti objemu výroby naplniť. Kde sme vplyvom nepredikovateľných výkyvov cien zaostali, je profitabilita hospodárskej činnosti, akokoľvek však s pozitívnym výsledkom.

V roku 2022 sme vyrobili 3968 vagónov a 11548 podvozkov, pričom nedošlo k žiadnej výraznej odchýlke medzi plánovanými a realizovanými termínmi dodávok jednotlivých projektov.

Objem vyrobených vagónov a podvozkov vyjadrený vo finančných ukazovateľoch predstavuje obrat na úrovni 549,7 mil. Eur a zisk pred zdanením vo výške 10981729 €.

Do roku 2023 si želám hlavne stabilitu a to v každom ohľade. Aby sme sa mohli venovať rozvíjaniu podniku, vrátiť sa k želaným objemom investícií do technológií a infraštruktúry s cieľom zvyšovať efektivitu výroby a kvalitu pracovného prostredia.

Ing. Juraj Hudáč
generálny riaditeľ

OBCHODNÉ MENO:

TATRAVAGÓNKA, a. s.,

SÍDLO:

Štefánikova 887/53, 058 01 Poprad

IDENTIFIKAČNÉ ČÍSLO:

31699847

DAŇOVÉ IDENTIFIKAČNÉ ČÍSLO:

2020514496

IDENTIFIKAČNÉ ČÍSLO PRE DAŇ:

SK2020514496

ROK VZNIKU:

1. 12. 1994 na základe rozhodnutia Fondu národného majetku zo dňa 29. 9. 1994

PREDMET PODNIKANIA

- vývoj, výroba a odbyt: vozidiel koľajových pre nákladnú a osobnú dopravu a ich dielov, vozidiel jednoúčelového prevedenia, podzostáv koľajových vozidiel, neštandardných /jednoúčelových/ strojov a zariadení pre obrábanie a zváranie, vzduchotechnických zariadení, kovových prepravných prostriedkov kovových konštrukcií, blokov stavebnicových a stavebno-technických,
- údržba a opravy koľajových vozidiel;
- automatizované spracovanie dát- poskytovanie softvéru;
- výroba ochranných pomôcok a pracovných odevov, výroba ochranných odevov;
- kovovýroba (drobné predmety- vráta, ploty, mreže);
- práce so žeriavom a bagrom, žeriavnícké a viazačské kurzy, kurzy pre vodičov motorových vozíkov, organizovanie kurzov a školení, vykonávanie zväračských kurzov;
- prenájom nehnuteľností, prenájom motorových vozidiel, prenájom strojov a nástrojov, prenájom hnutelých vecí;
- maloobchod železiarskeho tovaru a hutného materiálu,
- oprava a údržba strojov a zariadení s mechanickým pohonom, oprava a údržba strojov a zariadení s elektrickým pohonom;
- nákladná cestná doprava;
- výroba technických plynov,
- kúrenárske práce, plynoinštalatérsstvo, vodoinštalatérsstvo;

- opravy výťahov a zdvíhacích vyhradených technických zariadení, mazacia služba, oprava motorových dopravných vozíkov, revízia vyhradených elektrických a zdvíhacích zariadení;
- vypracovanie technologických postupov, navrhovanie technologických zariadení;
- vývoj a výroba náradia pre účely strojárenskej výroby;
- staviteľ- vykonávanie jednoduchých stavieb a poddodávok, murárstvo;
- činnosť účtovných poradcov, činnosť organizačných a ekonomických poradcov, vedenie účtovníctva, administratívne služby;
- organizovanie a sprostredkovanie kultúrnych a spoločenských podujatí a programov, pohostinská činnosť;
- obchodná činnosť, mimo tovarov, na ktoré zákon vyžaduje zvláštne povolenie, správa trhových miest;
- podnikanie v oblasti nakladania s iným ako nebezpečným odpadom, podnikanie v oblasti nakladania s nebezpečným odpadom;
- ubytovacie služby, ubytovacie služby v ubytovacích zariadeniach s prevádzkovaním pohostinských činností, prevádzkovanie telovýchovných zariadení a zariadení slúžiacich na regeneráciu a rekonštrukciu;
- overovanie pracovných meradiel okrem určených meradiel, defektoskopické skúšky materiálov (okrem defektoskopických skúšok lán, lanových dráh), vykonávanie deštrukčných skúšok zvarov;
- montáž, oprava a údržba elektrických zariadení v rozsahu:
 - objekty bez nebezpečenstva výbuchu
 - objekty s nebezpečenstvom výbuchu
 - zariadenia s napätím nad 1000 V s obmedzením napätia do 52 kV
 - zariadenia s napätím do 1000 V
 - bleskozvody
 - elektrické stroje poznámka: elektrické stroje do 10 kV v obj. tr. A, B,
- zasielateľstvo;
- prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia:
 - všeobecnej ambulancie v odbore všeobecné lekárstvo, prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia
 - ambulancie špecializovanej ambulantnej zdravotnej starostlivosti v odbore spoločné certifikované pracovné činnosti
 - audiometria
 - prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia: ambulancie v špecializovanom odbore vnútorné lekárstvo;
- reklamné a marketingové služby;
- počítačové služby, služby súvisiace s počítačovým spracovaním údajov;

- oprava a údržba potrieb pre domácnosť, športových potrieb a výrobkov jemnej mechaniky;
- prevádzkovanie dráhy, prevádzkovanie dopravy na dráhe;
- elektroenergetika, rozsah podnikania: dodávka elektriny, distribúcia elektriny.

PREDSTAVENSTVO

Ing. Alexej Beljajev st.
predseda predstavenstva

Ing. Peter Malec
podpredseda predstavenstva

Ing. Michal Škuta
člen predstavenstva

Ing. Alexej Beljajev ml.
člen predstavenstva

Ing. Juraj Hudáč
člen predstavenstva

DOZORNÁ RADA

JUDr. Michal Lazar

Ivan Petříček

Ing. Jaroslav Vittek

JUDr. Ľudovít Wittner

Ján Soska

Jarmila Sivčová

ŠTRUKTÚRA AKCIONÁROV

Výška základného imania spoločnosti predstavuje ku dňu 31. 12. 2022 čiastku 86357826 €. Je rozdelené na 1267258 ks akcií na doručiteľa v podobe zaknihovaných cenných papierov v menovitej hodnote jednej akcie 33,20 €, 100 ks akcií na doručiteľa v menovitej hodnote 33194 € a 205001 ks akcií na doručiteľa v menovitej hodnote 200 €.

ŠTRUKTÚRA AKCIÍ NA DORUČITEĽA

	PODIEL NA ZÁKLADNOM IMANÍ		HLASOVACIE PRÁVA
	€	%	%
Optifin Invest, s. r. o.	43 196 283	50	50
Budmar Logistics, a. s.	43 196 283	50	50
SPOLU	86 392 566	100	100

VÝROBNÝ PROGRAM

NÁKLADNÉ VOZNE

Sgmmnss 40'

4-nápravový kontajnerový vozeň s dĺžkou 40' určený na prepravu 20' a 40' kontajnerov a vymeniteľných nadstavieb. Vozeň je vhodný na prepravu ťažších materiálov vzhľadom na svoju nízku vlastnú hmotnosť 16 t resp. 15,5 t. Maximálna hmotnosť loženého vozňa je 90 t. Je obohatený o sklopnú lávku, ktorá umožňuje jednoduchšie vykladanie a je tak veľmi užitočným užívateľským prvkom.

Sgns(s) 60'

4-nápravový kontajnerový vozeň s dĺžkou 60' určený na prepravu ISO kontajnerov a vymeniteľných nadstavieb. Vozeň je schválený na prepravu po 1.435 mm. V závislosti od typu použitého podvozka sa vlastná hmotnosť vagóny pohybuje od 17,9 t +/- 2%. Maximálna hmotnosť loženého vozňa je 90 t.

Sgnss 60' disc

4-nápravový kontajnerový vozeň s dĺžkou 60' určený na prepravu ISO kontajnerov a vymeniteľných nadstavieb. Vozeň je schválený na prepravu po 1.435 mm. Vozeň je vybavený podvozkom Y25ls(s) f-D s kotúčovou brzdou. Vlastná hmotnosť vozňa je 20 + 1%. Maximálna hmotnosť loženého vozňa je 90 t.

Sgggnss 80'

4-nápravový nákladný vozeň vhodný na prepravu „High Cube“ kontajnerov výšky 2896 mm a „High cube pallet wide“ kontajnerov výšky 2896 mm a šírky 2500 mm aj v „zosilenej“ verzii XL. Je vhodný na prepravu ISO kontajnerov 20', 26', 30', 40', 45' klasifikovaných v UIC 592-2, trieda I. Variabilita kontajnerov umožňuje minimálne 30 rôznych kombinácií loženia. Vlastná hmotnosť vozňa je 22 t a ložná hmotnosť je 68 t. Hmotnosť loženého vozňa je 90 t.

Tento vozeň sa vyrába aj vo verzii s podvozkom s kotúčovou brzdou. Výhodou tohto prevedenia je nižšia hlučnosť. Vlastná hmotnosť vozňa s kotúčovou brzdou je 22,3 t a ložná hmotnosť je 67,7 t. Hmotnosť loženého vozňa je 90 t.

Sggrss 80'

6-nápravový nákladný vozeň vhodný na prepravu ISO kontajnerov 20', 26', 30', 40' klasifikovaných v UIC 592-2, trieda I. Vagón je určený na prevádzku na tratiach o rozchode 1.435 mm. Vagón je vybavený podvozkom Y 25 Ls1-K. Vlastná hmotnosť vozňa je 27,5 +/- 1,5 % t. Hmotnosť loženého vozňa je v je 135/120 t.

ZÁKLADNÉ UKAZOVATELE SPOLOČNOSTI

V zmysle obsahu výročnej správy § 20 zákona o účtovníctve v období od 31. 12. 2022 do dňa spracovania výročnej správy nenastali žiadne udalosti osobitného významu, udalosti, ktoré nastali do dátumu podpisu účtovnej závierky sú uvedené v priloženej účtovnej závierke.

v €	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Tržby	221 893 952	286 764 810	368 569 775	413 009 385	443 192 964	549 685 004
Priemerný počet pracovníkov	1 828	1 947	2 108	2 185	2 273	2 322
Aktíva	249 645 105	278 185 884	306 161 666	328 017 846	389 647 431	429 924 539
Neobežný majetok	151 906 786	155 204 382	165 829 706	170 651 157	224 631 325	225 699 745
Základné imanie	86 357 826	86 357 826	86 357 826	86 357 826	86 357 826	86 357 826
Zisk pred zdanením	10 411 693	13 242 277	18 027 701	36 387 546	45 262 246	10 981 729
Investície	7 591 737	8 536 434	20 432 936	10 552 655	20 297 020	15 242 031

Sggmrss 92'

6-nápravový nákladný vozeň vhodný na prepravu ISO kontajnerov 20', 26', 30', 40' klasifikovaných v UIC 592-2, trieda I a 40' chladiarenských kontajnerov. Vagón je určený na prevádzku na tratiach o rozchode 1.435 mm. Vagón je vybavený podvozkom Y 25 Ls1-K. Vlastná hmotnosť vozňa je 30 T +/- 1,5 % t. Hmotnosť loženého vozňa je 135/120 t.

Sggmrss 90'

6-nápravový nákladný vozeň vhodný na prepravu ISO kontajnerov 20', 26', 30', 40', 45' klasifikovaných v UIC 592-2, trieda I. Vagón je určený na prevádzku na tratiach o rozchode 1.435 mm. Vagón je vybavený podvozkom Y 25 Ls1-K. Vlastná hmotnosť vozňa je 28,5 +/- 1,5 % t. Hmotnosť loženého vozňa je 135/120 t.

Sggrss 80' ESP

6-nápravový nákladný vozeň vhodný na prepravu ISO kontajnerov 20', 26', 30', 40' klasifikovaných v UIC 592-2, trieda I. Vagón je určený na prevádzku na tratiach o rozchode 1.435 mm, ale hlavne na tratiach o rozchode 1.668 mm. Vagón je vybavený podvozkom Y 25 Lss(f)e-K. Vlastná hmotnosť vozňa je 28,5 +/- 2% t. Hmotnosť loženého vozňa je 90 t.

Sggmrss 90' ESP

6-nápravový nákladný vozeň vhodný na prepravu ISO kontajnerov 20', 26', 30', 40', a 45' klasifikovaných v UIC 592-2, trieda I. Vagón je určený na prevádzku na tratiach o rozchode 1.435 mm, ale hlavne na tratiach o rozchode 1.668 mm. Vagón je vybavený podvozkom Y 25 Lss(f)e-K. Vlastná hmotnosť vozňa je 29,5 +/- 2% t. Hmotnosť loženého vozňa je 90 t.

T3000e/ Sdggmrss

Dvojčlánkový taškový vozeň klbovej konštrukcie s 2 podvozkami typu Y25 Lssi1-K a štandardizovaným podvozkom Y25 Ls(s)i1f. Vozeň je určený na prepravu Megatrailerov a ostatných žeriavom manipulovateľných sedlových návesov a normovaných výmenných nádrží/ kontajnerov vo všetkých európskych železničných sieťach s normálnym rozchodom. Na každom konci vozňa je umiestnené sedlo kráľovského čapu s „Crash“- prvkami na ochranu kráľovského čapu a sedlového návesu. Vlastná hmotnosť vozňa je 35 t a hmotnosť loženého vozňa v režime s/ ss je 135/120 t.

T3000eD/ Sdggmrss

Dvojčlánkový taškový 6-nápravový vozeň klbovej konštrukcie s kotúčovou brzdou je verziou vozňa T3000e, pričom každé z 6 dvojkolí je vybavené dvomi brzdovými otúčmi. Vlastná hmotnosť vozňa je 36 t a hmotnosť loženého vozňa v režime s/ ss je 135/120 t.

Sgns 63'/ Snps

4-nápravový nákladný vozeň vybavený klanicovým systémom vhodným na prepravu dreva, alebo 12 odmontovateľnými trňami na prepravu 3 x 21' kontajnerov určených na prepravu drevnej štiepky. Vozeň je vybavený podvozkom s mechanickou jednostrannou brzdou typu Y 25 Ls-K. Vlastná hmotnosť kompletne vybaveného vozňa je maximálne 23 T. Hmotnosť loženého vozňa je 90 t.

Tagnpss 103 m³

4-nápravový krytý výsypaný vozeň s objemom nádoby 103 m³ je určený na prepravu poľnohospodárskych výrobkov, najmä obilia a iných podobných sypkých produktov citlivých na vlhko. Tento vozeň s ľahkou obsluhou (user-friendly) má výrazne zníženú náročnosť na údržbu. Celkovo má vozeň 3 vypúšťacie zásobníky so sklonom max. 50° k zvislici, 6 vypúšťacích otvorov s vyprázdňovaním pomocou klenutých segmentových klapiek do stredu koľajníc.

Vlastná hmotnosť vozňa je do 21 t a hmotnosť loženého vozňa je 90 t.

Tagnpss 95 m³

4-nápravový krytý výsypaný vozeň s objemom nádoby 95 m³ je určený na prepravu poľnohospodárskych výrobkov, najmä obilia a iných podobných sypkých produktov citlivých na vlhko. Tento vozeň s ľahkou obsluhou (user-friendly) má výrazne zníženú náročnosť na údržbu. Celkovo má vozeň 2 vypúšťacie zásobníky so sklonom max. 50° k zvislici, 4 vypúšťacích otvorov s vyprázdňovaním pomocou klenutých segmentových klapiek do stredu koľajníc.

Vlastná hmotnosť vozňa je do 20,5 t a hmotnosť loženého vozňa je 90 t.

Sagmmns

6-nápravový plošinový nákladný železničný vozeň slúži na prepravu ťažkých tovarov a ťažkých vojenských vozidiel. Vlastná hmotnosť vozňa je 31 t a max. hmotnosť loženého vozňa je 135 t.

Zans 98 m³

4-nápravový cisternový vozeň s objemom 98 m³ určený na prepravu ľahkých ropných produktov vo verzii s, lebo bez prípravy na automatické spriahlo. Vozeň je určený na prevádzku bez obmedzení na všetkých európskych železničných tratiach s normálnym rozchodom. Vozeň spĺňa podmienky pre označenie GE. Vlastná hmotnosť vozňa je 21,7 t ± 2 % a max. hmotnosť loženého vozňa je 90 t.

Zans 88 m³

4-nápravový cisternový vozeň s objemom 88 m³ určený na prepravu ľahkých ropných produktov vo verzii s, lebo bez prípravy na automatické spriahlo. Vozeň je určený na prevádzku bez obmedzení na všetkých európskych železničných tratiach s normálnym rozchodom. Vozeň spĺňa podmienky pre označenie GE. Vlastná hmotnosť vozňa je 21,4 t ± 2 % a max. hmotnosť loženého vozňa je 90 t.

Zacens 73 m³

4-nápravový cisternový vozeň s objemom nádrže 73 m³ s vykurovaním a izoláciou je určený na prepravu nebezpečných tovarov tried 3,6 a 9 podľa RID. Vozeň je určený pre klimatické podmienky s teplotami od -25 oC do + 50 oC. Vlastná hmotnosť vozňa je 22,5 t ± 2 % a celková hmotnosť vozňa je 90 t.

Kgs

2-nápravový plošinový vozeň. Vozeň je ako pracovný vozeň určený na prepravu sypkého materiálu v malom množstve, debien, atď. Vozeň je určený na prepravu voľného materiálu paliet, sypkého materiálu a debien vo všetkých európskych železničných sieťach s rozchodom 1435 mm. Vlastná hmotnosť vozňa je 15 t +/- 2% a hmotnosť loženého vozňa je 45 t.

PODVOZKY

Y 25 Ls1-K

2-nápravový podvozok pre nákladné vozne so zaťažením 22,5 t. Max. rýchlosť ložený 100 km/h. Max. rýchlosť prázdny 120 km/h. Rozchod je 1435 mm. Hmotnosť je 4,6 t.

Y 25 Lsi-K, Y 25 Lsif-K

2-nápravový podvozok s integrovanou brzdou pre nákladné vozne so zaťažením 22,5 t, ručná brzda vo verzii f. Max. rýchlosť ložený 100 km/h. Max. rýchlosť prázdny 120 km/h. Rozchod je 1435 mm. Hmotnosť je 4,7 t.

Y 25 Ls-K

2-nápravový bezčelníkový podvozok pre nákladné vozne so zaťažením 22,5 t. Max. rýchlosť ložený 100 km/h. Max. rýchlosť prázdny 120 km/h. Rozchod je 1435 mm. Hmotnosť je 4,2 t.

Y 25 Lsi-C-K

2-nápravový bezčelníkový podvozok pre nákladné vozne so zaťažením 22,5 t s kompaktnou brzdou CFCB, alebo IBB10. Max. rýchlosť ložený 100 km/h. Max. rýchlosť prázdny 120 km/h. Rozchod je 1435 mm. Hmotnosť je 4,2 t. Podvozok Y 25 Lsi-C-K je vyrábaný aj vo verzii pre rozchod 1.524 mm (Fínsko).

Y 25 Lse-K

2-nápravový bezčelníkový podvozok pre nákladné vozne so zaťažením 22,5 t. Max. rýchlosť ložený 100 km/h. Max. rýchlosť prázdny 120 km/h. Rozchod je 1435 mm ako aj pre rozchod 1.668 mm (Španielsko). Hmotnosť je 4,3 t.

Y 25 Lss(f)e-K

2-nápravový podvozok pre nákladné vozne so zaťažením 22,5 t. Max. rýchlosť ložený 100 km/h. Max. rýchlosť prázdny 120 km/h. Rozchod je 1435 mm ako aj pre rozchod 1.668 mm (Španielsko). Hmotnosť je 4,7 t.

POLITIKA A CIELE KVALITY

Systém manažérstva kvality v TATRAVAGÓNKE, a. s., Poprad je certifikovaný v súlade s normou EN ISO 9001:2015 a tiež ISO/TS 22163:2017 (IRIS). Prvýkrát bol Systém certifikovaný podľa EN ISO 9001 v roku 1994 a podľa ISO/TS 22163 v roku 2019. Tento systém je preverovaný pravidelnými ročnými periodickými auditmi renomovanou audítorskou spoločnosťou DNV.

Z pohľadu systému manažérstva kvality kladieme dôraz na požiadavky, ktoré vyplývajú z noriem EN ISO 9001:2015 a ISO/TS 22163:2017 s dôrazom na riadenie a neustále zlepšovanie riadiacich, podporných a predovšetkým hlavných podnikových procesov, s dôrazom na požiadavky a potreby zákazníka. Politika kvality určuje dlhodobé smerovanie spoločnosti, z ktorej vyplývajú konkrétne ciele a záväzky v oblasti kvality. Ciele kvality sú tvorené podľa metódy SMART (Specific, Measurable, Achievable, Realistic, Time-framed), pričom sú špecifikované na ročnú periódu s prevažným monitoringom na mesačnej, prípadne štvrtročnej, resp. ročnej báze, v príslušných podnikových procesoch.

HLAVNÉ ZÁSADY SYSTÉMU MANAŽÉRSTVA KVALITY

- vrcholový manažment, ako aj každý zamestnanec je súčasťou vytvárania systému manažérstva kvality a svojou prácou ovplyvňuje kvalitu výrobku alebo služby,
- všetky procesy a činnosti musia byť vykonávané v súlade s predpismi,
- systém je pravidelne monitorovaný a analyzovaný s cieľom zabezpečenia neustáleho zlepšovania,
- prostredníctvom spätnej väzby zabezpečujeme spôsobilosť podnikových procesov, pričom sledujeme ich vývoj, efektivitu a vplyv na zabezpečovanie požiadaviek zákazníka, ktoré sú zhmotnené v produkte. V procesoch sú prijímané nápravné a preventívne opatrenia na ich zlepšenie,
- fungovanie rozhodovacích procesov je postavené na základe faktov,
- systémový prístup zabezpečuje vzájomnú previazanosť a funkcionálnosť procesov na základe určenia ich vzájomnej interakcie a definovania vstupov a výstupov.

KPI – kľúčové indikátory výkonnosti používame na meranie podnikových procesov. Podľa nameraných výsledkov prijímame opatrenia pre zvyšovanie stability a spôsobilosti procesov. Výsledky hodnotenia KPI sú následne prepojené aj s motivačnými prvkami.

Pokračujeme s optimalizáciou procesov s využívaním progresívnych nástrojov kvality ako je 8D metóda, s následným využitím metódy sledovania nápravnej činnosti Problem Solving Monitor. Podnikové procesy riadime a monitorujeme s podporou informačného systému SAP, s využitím výstupov aj z ďalších podporných systémov, ako je Windchill, Lotus Notes a pod.

V priebehu roka je systém manažérstva kvality overovaný internými auditmi SMK podľa schváleného plánu interných auditov na príslušný rok, ako aj širokou škálou externých nezávislých auditov, ktoré vyplývajú z predpisov TSI a ostatných požiadaviek legislatívy. Externé audity zákaznícke vychádzajú z požiadaviek trhu a slúžia aj na monitorovanie napĺňania požiadaviek zákazníka na vyrábaných produktoch. Dôkazom spôsobilosti efektívneho fungovania podnikových procesov a ich nastavenie sú vybrané certifikáty.

CERTIFIKÁTY

DET NORSKE VERITAS

- CERTIFIKÁT systému manažérstva kvality podľa EN ISO 9001:2015

DET NORSKE VERITAS

- CERTIFIKÁT systému manažérstva kvality podľa ISO/TS 22163:2017

DET NORSKE VERITAS

- CERTIFIKÁT systému manažérstva kvality podľa EN ISO 14001:2015

DET NORSKE VERITAS

- CERTIFIKÁT systému manažérstva kvality podľa ISO 45001:2018

ŽSSK Cargo, Bratislava

- POTVRDENIE o odbornej spôsobilosti organizácie pre výrobu, modernizácie, rekonštrukcie a opravy ŽKV, výrobu a sústredené opravy náhradných dielov na ŽKV, opravu prístrojov brzdového zariadenia ŽKV

Dopravný úrad, Bratislava

- OPRÁVNENIE na zváranie dráhových vozidiel, výrobu, opravy a rekonštrukcie určených technických zariadení tlakových, na nedeštruktívne skúšanie dráhových vozidiel.

SVV Praha

- CERTIFIKÁT pre riadenie kvality pri zváraní podľa normy ČSN EN ISO 3834-2:2006 + ČSN EN ISO 14554-1.
- Certifikát pre procesy lepenia v úrovni A2 podľa normy DIN 6701-2:2015.

DVS ZERT

- OSVEDČENIE o spôsobilosti k zváraniu koľajových vozidiel a ich časti podľa CL1 úrovne DIN EN 15085-2.

TUV SUDDEUTSCHLAND Mníchov

- CERTIFIKÁT pre riadenie kvality pri výrobe a opravách tlakových zariadení podľa EN 14025

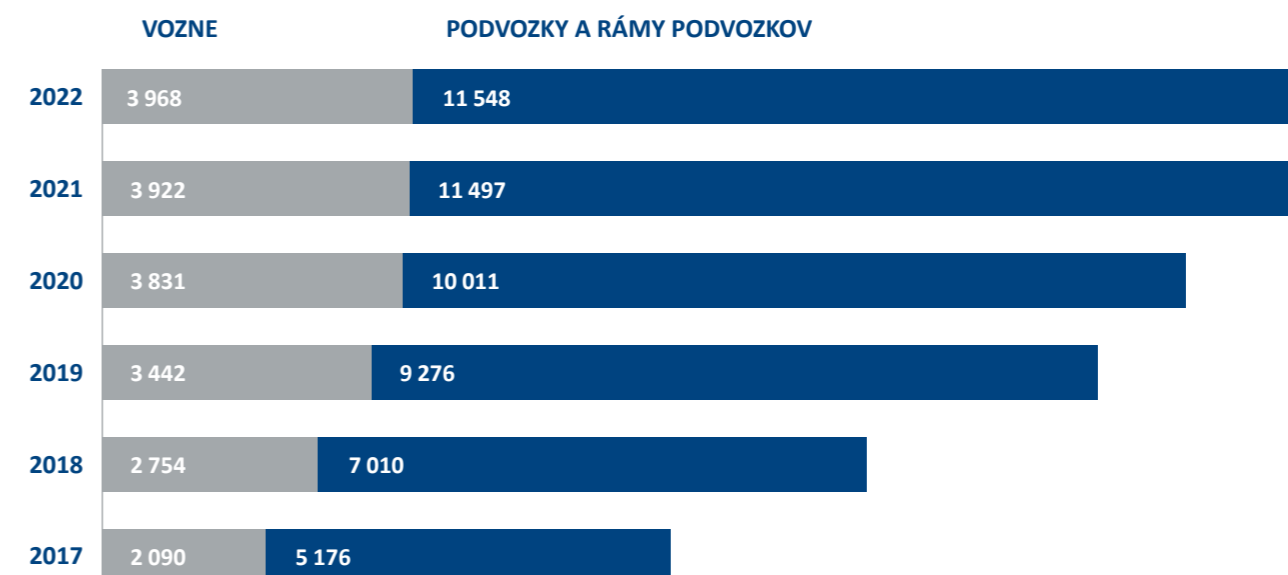
Pre všetky typy vagónov a podvozkov vykonávame výrobnú certifikáciu podľa predpisov TSI od renomovaných Notify Body.

VÝROBA A PREDAJ V ROKU 2022

Do jubilejného stého roka výroby nákladných železničných vagónov v Poprade sme vstupovali v obrovskej neistote. Namiesto očakávaného ekonomického oživenia po dvoch rokoch pandémie COVID 19, rok 2022 priniesol zložitú situáciu spôsobenú Rusko- Ukrajinským konfliktom. Vojna ekonomicky zasiahla celý svet, najväčší dopad má však na Európu. Prešli sme si najvyšším rastom cien energií a vstupných materiálov za posledné dekády. Cenový vývoj bol nepredvídateľný. Situácia na trhu ovplyvnila takmer všetky dodávateľské reťazce. Dostupnosť materiálu sa zhoršila, niektoré dodávateľské reťazce sme museli úplne nahradiť. Stálo nás obrovské úsilie zabezpečiť komponenty včas a minimalizovať meškanie dodávok konečným zákazníkom. Mimoriadne náročnú trhovú situáciu sa nám však spoločnými silami podarilo zvládnuť a upevnili sme si pozíciu európskeho lídra vo výrobe železničných vozňov.

VÝROBA

Výrobný plán na rok 2022 bol stanovený na úrovni 4161 kusov nákladných vozňov 12222 kusov podvozkov. Ten sa nám síce naplniť nepodarilo, ale výrobou 3968 kusov vozňov a 11548 kusov podvozkov sme prekonalí výrobu roku 2021 a pokračovali tak v dlhodobom rastúcom trende objemu našej produkcie.

Popradská prevádzka disponuje 9-timi špecializovanými výrobnými linkami, ktoré nám umožňujú vyrábať niekoľko typov železničných vagónov súčasne. Tento rozmanitý výrobný program a s tým súvisiace veľké vyťaženie výrobných kapacít nedovoľuje chyby, vyžaduje dôslednú organizáciu výroby,

dôraz na kvalitu a presnosť, včasné zabezpečenie materiálových vstupov a samozrejme aj nemalých investícií do nových technológií a obnovy strojového parku a v neposlednom rade aj maximálnu zainteresovanosť a tímovú prácu všetkých našich zamestnancov.

Z celkovej produkcie Tatravagónky a.s pokrýva Popradská prevádzka viac ako 80%. V roku 2022 bolo v závode výrobné ukončených 3 181 vozňov. Stanovený výrobný plán sa podarilo naplniť aj napriek nepriaznivým okolnostiam na trhu na 98%.

S podielom takmer 59% produkcie závodu Poprad v roku 2022 sú zastúpené kontajnerové vozne v rôznych variantoch. Z celkového počtu 1 866 kusov kontajnerových vozňov až 1 095 kusov bolo vyrobených v dĺžke 80 stôp s prevahou tzv. dlhej 80-tky. Typ Sggns 80 XL bol na podnet českého zákazníka Metrans vyvinutý už v roku 2010, veľmi rýchlo si našiel svoje miesto na trhu a právom získal titul „Strojársky výrobok roka“. Vozeň vyniká nielen nízkou hmotnosťou, ale vďaka svojej netradičnej konštrukcii aj zníženou hlučnosťou a veľkou variabilitou loženia kontajnerov, čím sa dlhodobo teší obľube koncových zákazníkov. Odstránením kĺbového spojenia v strede vozne získava oproti štandardnej 80-tke výhodu v podobe úspory nákladov na elektrickú energiu až o 20% a zvýšenia efektivity vlakovej súpravy zaradením väčšieho množstva vozňov a tým zvýšením objemu prepravovaného tovaru.

Druhou najvýraznejšie zastúpenou kategóriou vo výrobnom programe popradskej prevádzky v roku 2022 boli výsypné vozne typu Tagnpps. Tieto vozne sú určené na prepravu poľnohospodárskych produktov najmä obilia a podobných produktov citlivých na vlhko. Vozeň je špecifický zdola ovládanou odklopnou strechou a skriňou s dvoma alebo troma zásobníkmi (v závislosti od celkového objemu vozňa) a vypúšťacími otvormi konštruovanými tak, že vyprázdňovanie vozňa je realizované pomocou klenutých segmentových klapiek do stredu koľajníc. V roku 2022 sme vyrobili celkovo 604 vozňov v dvoch základných objemoch pre 4 rôznych zákazníkov. Úspešnosť projektu potvrdzuje aj fakt, že v roku 2022 sme spustili ďalšiu linku, ktorá umožnila vyrábať súbežne 2 typy výsypných vozňov v rôznych objemoch. Začiatkom roka 2023 sa dokonca plánuje ďalšie rozšírenie a zákazníkmi mimoriadne obľúbený typ Tagnpps 95 m³ sa bude vyrábať v zdvojnásobenej linke.

Koniec roka 2022 sa niesol v znamení ukončenia výroby jednej z našich najmodernejších a najúspešnejších liniek. Linka výroby cisternových vozňov bez prestávky fungovala od roku 2011 a za 11 rokov existencie bránu tejto linky opustilo viac ako 4 000 vozňov pozostávajúcich z viac ako 20-tich konštrukčných typov, ktoré si našli uplatnenie vo flotilách desiatok, najmä európskych zákazníkov. V roku 2022 sa v cisternovej linke vyrobilo 519 vozňov v prevedeniach 73 m³, 88 m³ a 98 m³ určených najmä na prepravu ľahkých minerálnych olejov a rôznych chemických produktov. Linka síce v Poprade končí, cisternové vozne sa však naďalej budú vyrábať v našej sesterskej spoločnosti Tatravagónka Bratstvo Subotica v Srbsku, ktorá sa na tento druh vozňov špecializuje od roku 2020.

Svoje miesto vo výrobnom programe okrem týchto „stálic“ získali aj vozne, ktoré čo sa celkového počtu vyprodukovaných kusov týka nevyňikali, ale aj tak preverili našu schopnosť nielen pružne predstavovať výrobnú linku podľa aktuálnych potrieb zákazníkov a skracovať obdobie jej nábehu, ale aj kvality nášho vlastného oddelenia vývoja, ktoré v tomto roku oslávilo už 60 rokov svojej existencie. Jedným z takýchto projektov bol vozeň KGS pre švajčiarskeho zákazníka SBB. V roku 2022 sme úspešne expedovali 66 kusov tohto špeciálneho vozňa určeného na údržbu infraštruktúry železníc, ktorý je okrem iného vybavený osvetlením a možnosťou pripojenia na elektrické zariadenia. Je prispôbený aj na prepravu malého množstva sypkého materiálu, 10', 20' a 30' ISO kontajnerov a výmenných nadstavieb. Vozeň je špecifický bezpodvozovým prevedením len s dvoma nápravami a je doplnený o sklopné bočné klanice a drevenú podlahu.

Výsledkom spolupráce nášho vývojového oddelenia a dlhoročného zákazníka DB bolo v jeseni roka 2022 spustenie sériovej výroby vozňa Sagmms 490 určeného na prepravu ťažkých pásových kolesových vojenských vozidiel, ťažkého priemyselného tovaru (oceľ, profily, koľajnice...), ISO kontajnerov a výmenných nadstavieb. Do konca roka 2022 linka výrobné ukončila 74 kusov týchto vozňov.

Špecialitou roka 2022 bol aj projekt Sggmss 92' pre francúzskeho zákazníka Modalis, ktorého celý železničný vozový park pochádza z dielne Tatravagónky, a. s. Vozeň je určený na prepravu chladiarenských výmenných nadstavieb a boxov. Integrovaný dieselový generátor spôsobuje jednostranné predĺženie nadstavby a z tohto dôvodu bolo potrebné konštrukčne vyriešiť predĺženie štandardnej kĺbovej 90-tky.

Z celkového objemu 3 968 kusov vozňov bolo 787 kusov vozňov vyrobených v závode Trebišov. Stanovený plán 930 kusov sa ani tu nepodarilo naplniť z dôvodu meškajúcich dodávok základných komponentov. Výroba sa v roku 2022 špecializovala najmä na vozeň T3000 v niekoľkých konštrukčných prevedeniach pre 11 rôznych zákazníkov. Ak by sme chceli vybrať najúspešnejší projekt v moderných dejinách Tatravagónky, a. s., tak kapsový vozeň typu T3000 môžeme bez váhania zaradiť medzi favoritov poslednej dekády. Linka na výrobu týchto vozňov funguje už od roku 2011. Ak sa zamýšľame nad podstatou úspechu tohto vozňa určite musíme spomenúť jeho univerzálnosť a adaptabilitu z pohľadu intermodálnej a kombinovanej dopravy, ktorá udáva v súčasnosti trend. Vozeň určený na prepravu meganávosov a najviac sa približuje konceptu „zelenej“ prepravy, ktorá presadzuje presun nákladu z ciest na železnicu a tým aj znižovanie uhlíkových emisií. Ekologicky zmýšľajúce krajiny natoľko obmedzili tranzit nákladnej prepravy cez ich územie, že preprava železnicou sa tam stáva jedinou alternatívou.

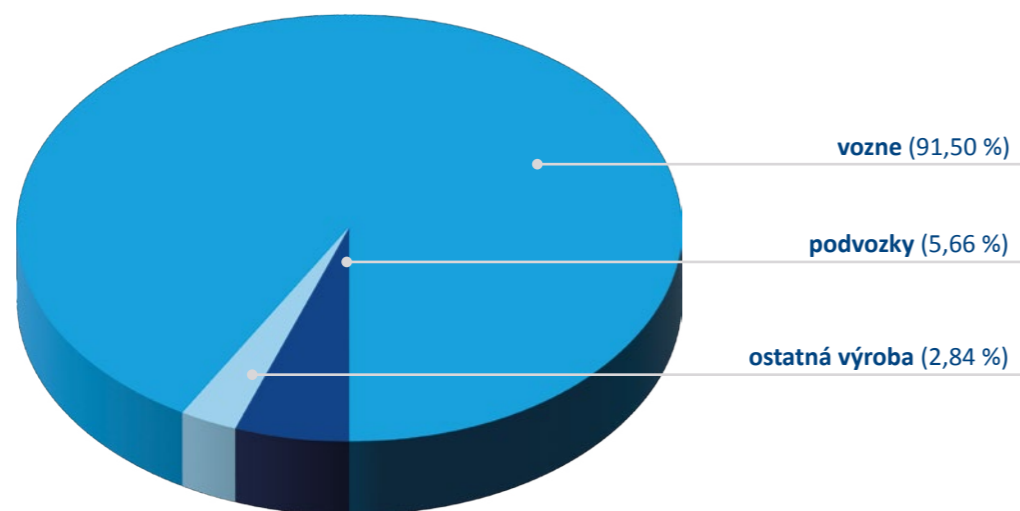
Naši konštruktéri v roku 2022 zároveň pracovali aj na vývoji vozňa typu Laados, ktorý je určený na prepravu ťahačov. V prípade úspešného spustenia výroby tohto typu vozňa by sa presun nákladnej prepravy na železnicu opäť posunul na ďalšiu úroveň.

Portfólio podvozkov a podvozkových rámov pozostávala najmä z niekoľkých variant klasického typu Y25. Rok 2022 priniesol aj návrat 3-osových podvozkov, ktorých potreba prišla s projektom plošného vozňa Sagmms 490. Celkovo sa v roku 2022 vyrobilo 11 548 kusov podvozkov, čím sme opäť navýšili objem výroby z predchádzajúcich rokov aj keď výrobný plán sme splnili len na 94%. 2 348 kusov podvozkov a rámov bolo expedovaných externým zákazníkom.

Neodmysliteľnou súčasťou výrobného portfólia Tatravagónky sú aj časti a súčasti vagónov. V roku 2022 sme vyrobili 157 kusov kostier kĺbového vozňa s dĺžkou 80 stôp pre našu dcérsku firmu TŽV Gredelj.

VÝROBA	v €	v %
vozne	422 700 562	91,50
podvozky	26 161 140	5,66
ostatná výroba	13 121 470	2,84
SPOLU	461 983 172	100

ŠTRUKTÚRA VÝROBY V ROKU 2022

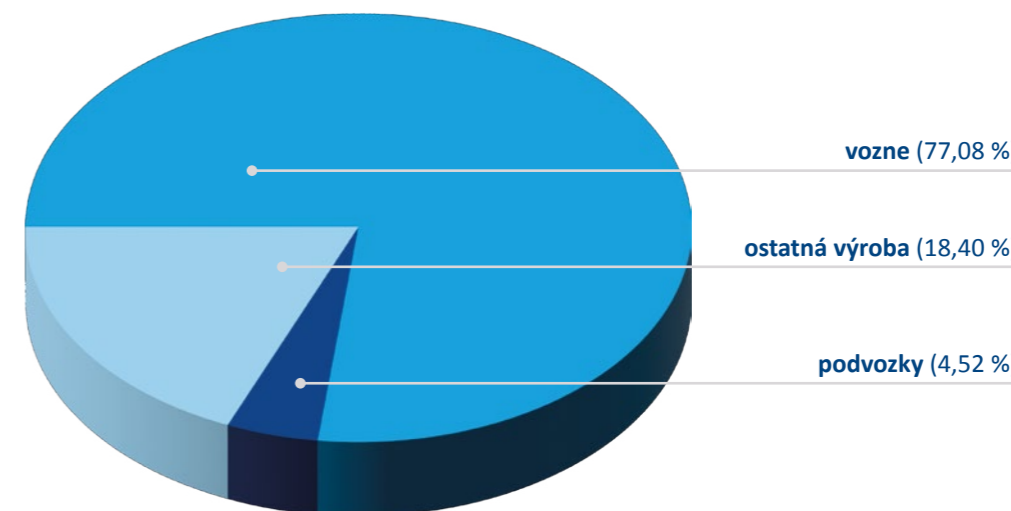
PREDAJ

V roku 2022 dosiahla Tatravagónka, a. s. celkové tržby v objeme 549,7 miliónov EUR, čo predstavuje nárast oproti stanovenému ročnému plánu o 8,9 milióna. V porovnaní s plánom evidujeme nárast tržieb o 106,5 milióna EUR. Najvýznamnejšou zložkou tržieb sú tržby z predaja vagónov, ktoré tvoria vyše 77 % celkového objemu.

Výsledkom hospodárenia spoločnosti je k 31. 12. 2022 zisk pred zdanením v hodnote 10981729 €.

PREDAJ	v €	v %
vozne	423 694 015	77,08
podvozky	24 841 050	4,52
ostatná výroba	101 149 939	18,40
SPOLU	549 685 004	100

ŠTRUKTÚRA PREDAJA V ROKU 2022

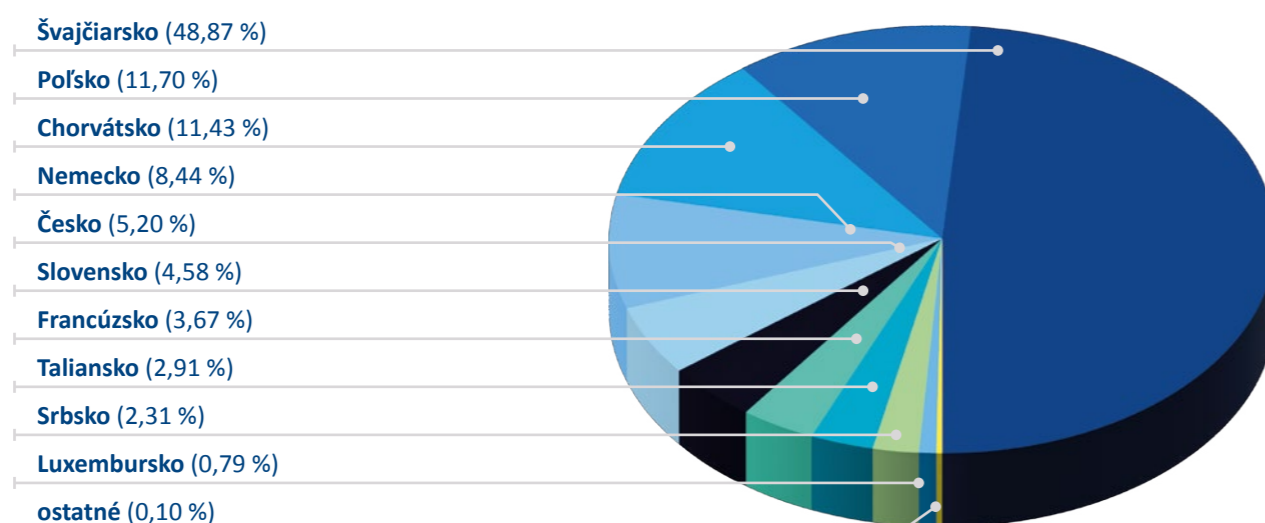
EXPORT

Z pohľadu teritoriálnej štruktúry je našim najvýznamnejším odbytiskom Švajčiarsko, kde smeruje takmer 49 % produkcie. Proexportnú orientáciu spoločnosti potvrdzuje aj fakt, že stále viac ako 95 % produkcie smeruje na zahraničný trh.

Evidujeme však medziročný nárast tržieb z predaja produkcie domácim odberateľom o vyše 19,3 milióna EUR na úroveň 4,58 % z celkového objemu tržieb.

PREDAJ PODĽA TERITÓRII	v €	v %
Švajčiarsko	268 648 544	48,87
Poľsko	64 287 089	11,70
Chorvátsko	62 853 842	11,43
Nemecko	46 417 767	8,44
Česko	28 581 592	5,20
Slovensko	25 185 009	4,58
Francúzsko	20 193 690	3,67
Taliansko	16 022 400	2,91
Srbsko	12 699 552	2,31
Luxembursko	4 324 641	0,79
ostatné	470 878	0,10
SPOLU	549 685 004	100

TERITORIÁLNA ŠTRUKTÚRA PREDAJA V ROKU 2022

PREZENTÁCIA SPOLOČNOSTI VO SVETE

Po prestávke z dôvodu pandémie COVID 19 sa po 4 rokoch opäť konal najprestížnejší veľtrh v oblasti železničného priemyslu INNOTRANS 2022, kde sme už tradične boli jedným z vystavovateľov, ktorých sa v poslednom ročníku zišlo takmer 3 000. Medzi vystavovateľmi aj návštevníkmi rezonovala najmä téma „zelenej stratégie“ európskej politiky, ale bol citeľný aj priamy dopad geopolitického vývoja v Európe najmä v oblasti výsypných vozňov. Expozícia Tatravagónky pozostávala tak z overených produktov ako aj z novinek nášho výrobného programu. Vystavovali sme prototyp vozňa T4000, ktorý je úpravou populárnej T3000 a je určený na využitie najmä v oblasti Pyrenejského polostrova. Jeho špecifikom je možnosť výmeny dvojkolesí a tak jeho využitie na širokom španielskom rozchode ako aj na štandardnom rozchode. Ďalšie vystavované vozne boli intermodálny vozeň na prepravu kontajnerov Sggn 80 XL, Snps- plošinový vozeň určený na prepravu dreva, Sagmms 490 konštruovaný prevažne na prepravu ťažkej vojenskej techniky a vozeň Tadns na prepravu sypkých poľnohospodárskych produktov vybavený CFCB brzdou a prípravou na automatické spriahadlo. Okrem nich sme vystavovali prototyp vozňa Habbiillnss s hliníkovými bočnicami a tichým „track friendly“ podvozkom. Návštevníci mohli v našom stánku vidieť aj hliníkový podvozok, ktorý vznikol s podporou európskych fondov. Stánok Tatravagónky, a. s. bol už tradične ukážkou tých najmodernejších železničných technológií.

ZAMESTNANCI

Spoločnosť Tatravagónka, a. s. k 31. 12. 2022 zamestnávala 2 302 zamestnancov. Zamestnancov pokladáme za kľúčový faktor k úspešnému fungovaniu spoločnosti, ich kvalifikácia, odbornosť a motivácia sú základným kameňom spoločnosti. Zabezpečenie spokojnosti a istôt zamestnancov, ako aj ich rodín, sa radí v našej spoločnosti medzi top priority.

Intenzívnym náborom počas celého roka sme sa snažili zabezpečiť kvalitných, odborne pripravených zamestnancov. Stabilne vyvíjame maximálne úsilie pre ich adaptáciu a stabilizáciu. V súčasnom období je nábor z hľadiska situácie na trhu práce v určitých profesiách veľmi náročný, preto sme sa snažili na získanie vhodných kandidátov využiť inzerciu prostredníctvom úradu práce na ISTP, cez web našej spoločnosti, LinkedIn. Printovú formu inzercie sme zrealizovali hlavne cez Region Press v regionálnych novinách a využívali sme aj pracovné webové portály a služby personálnych agentúr.

Okrem bežných náborových aktivít sme využili aj novú náborovú kampaň cez SMS správy vo vybranom regióne na konkrétnu vekovú skupinu uchádzačov. V minulom roku sme absolvovali aj hromadné podujatie pod názvom Burza práce, ktorej organizátorom bol Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad, kde sme uchádzačom predstavovali najmä výrobné pozície v našej spoločnosti.

Taktiež sme svoju náborovú činnosť smerovali najmä na budúcich absolventov vysokých škôl. Boli sme sa predstaviť študentom na veľtrhu pod názvom Dni príležitostí, kde sa študentom naskytla jedinečná možnosť- nájsť si prácu v odbore. Konkrétne sme navštívili Strojnícku fakultu Univerzity v Žiline a Technickú univerzitu v Košiciach. Hlavným cieľom bolo nadviazať priamy kontakt so študentami.

Práve vďaka medzinárodnému združeniu (IAESTE), ktoré zabezpečuje osvetu a možnosti uplatnenia študentov a je sprostredkovateľom komunikácie s firmami, sa spoločnosť Tatravagónka, a. s. mohla dostať medzi študentov technických vysokých škôl a odprezentovať perspektívne uplatnenie v praxi. Odbornú prípravu našich výrobných zamestnancov skvalitňujeme prostredníctvom kurzov vo Zváračskej škole spoločnosti. Veľkou oporou v zabezpečení strojárskych robotníkov je SOŠT na ul. Kukučínova, s ktorou spolupracujeme formou duálneho vzdelávania a počas štúdia si pripravujeme absolventov pre prax.

VÝVOJ ZAMESTNANOSTI OD ROKU 2017

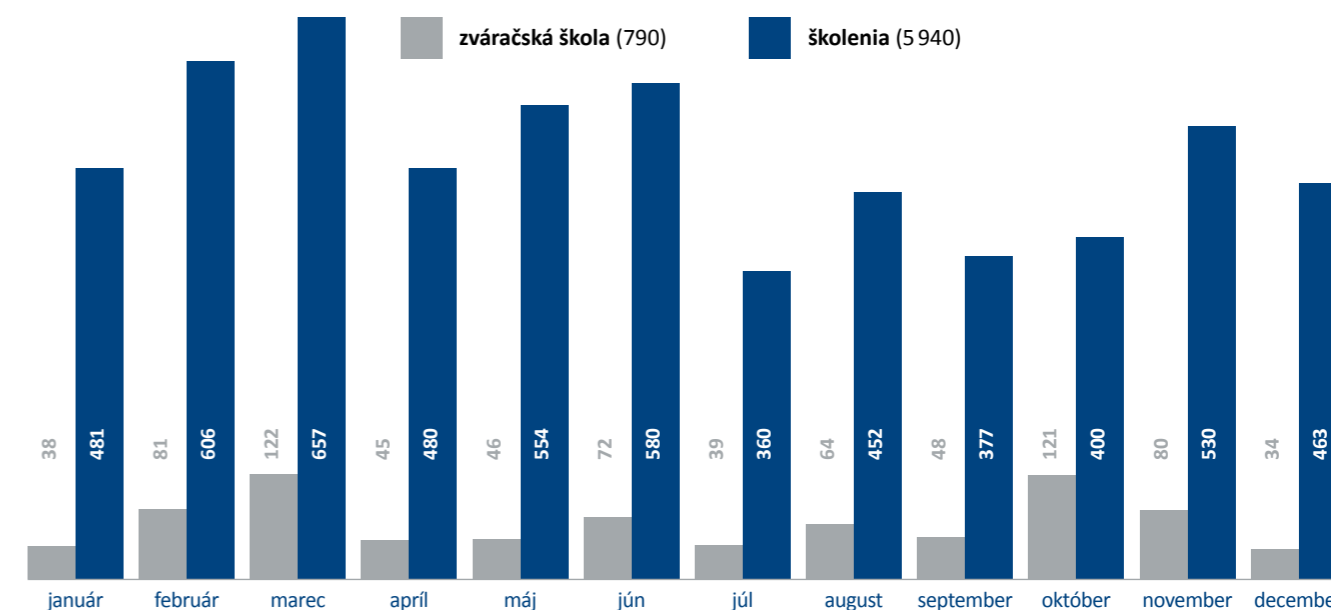
PRIEMERNÝ POČET PRACOVNÍKOV	2017	2018	2019	2020	2021	2022	podiel v %
výrobní robotníci	1 023	1 098	1 202	1 223	1 243	1 249	53,79
režijní robotníci	333	356	381	402	440	461	19,85
THP	472	493	525	560	590	612	26,36
SPOLU	1 828	1 974	2 108	2 185	2 273	2 322	100

VZDELÁVANIE V SPOLOČNOSTI

Vzdelávanie a príprava zamestnancov tvorí neoddeliteľnú súčasť stratégie spoločnosti Tatravagónka, a. s. Poprad. Hlavným cieľom je zabezpečiť kvalifikovaných, vzdelaných a schopných zamestnancov, ktorí sú hlavným predpokladom konkurencieschopnosti spoločnosti a jej hnacím motorom. S rastúcimi nárokmi zákazníkov spoločnosti sa zvyšujú nároky na profesionálnu úroveň zamestnancov. Dosiagnúť tento trend pomáhajú tréningy, školenia a odborné konferencie.

Spoločnosť v roku 2022 poskytla zamestnancom rozvoj a rast prostredníctvom manažérskych, odborných, počítačových, rozvojových a jazykových kurzov zabezpečovaných internou alebo externou formou. V danom roku pokračoval trend v realizácii základných a prípravných kurzov vo vlastnej Zváračskej škole spoločnosti.

POČET VYŠKOLENÝCH ZAMESTNANCOV V ROKU 2022

SPOLUPRÁCA SO ŠKOLAMI

Dlhodobým plánovaním v oblasti ľudských zdrojov sa predchádza negatívnym javom vo výrobe, spôsobeným nedostatkom pracovnej sily, odchodom do dôchodku a prirodzenou fluktuáciou zamestnancov. Jedným zo zdrojov potenciálnych zamestnancov sú študenti stredných a vysokých škôl. V rámci spolupráce so strednými a vysokými školami spoločnosť Tatravagónka, a. s. organizuje odborné praxe, stáže, exkurzie alebo poskytuje konzultácie k bakalárskym a diplomovým prácam. V roku 2022 spoločnosť pokračovala v systéme duálneho vzdelávania v spolupráci so Strednou odbornou školou technickou v Poprade a Strednou odbornou školou elektrotechnickou v Matejovciach. V systéme duálneho vzdelávania je aktuálne zapojených 9 študentov v programe Obrábač kovov, 37 študentov v programe Programátor CNC strojov a zariadení, 2 študenti v odbore Mechanik PC sietí a 3 študenti v odbore Mechanik elektrotechnik. Prevádzkareň Trebišov spolupracuje v systéme duálneho vzdelávania s Cirkevnou strednou odbornou školou sv. Jozafáta v Trebišove. V odbore strojní mechanik sa v roku 2022 pripravovalo 17 študentov.

ZÁMERY A CIELE PRE ROK 2023

V roku 2022 sme cez všetky prekážky súvisiace s Rusko-Ukrajinským konfliktom boli takmer schopní splniť plán výroby. Za veľa vďačíme našej schopnosti vyrábať väčšinu dielov a komponentov pre naše vagóny v rámci vlastnej skupiny Tatravagónka. Čo znamená, že narušenie dodávateľského reťazca sme vedeli vo veľkej miere vykompenzovať vlastnou výrobou.

Rovnako sa nám podarilo presadiť čiastočné navýšenie cien pre všetkých našich zákazníkov, aj keď sme mali platné kontrakty pre rok 2022. Aj to nám pomohlo stlmiť dôsledky nepriaznivej situácie na trhu a udržať sa v pozitívnych číslach na konci roka 2022, aj keď za výsledkami predchádzajúcich rokov výrazne zaostávame.

Aj do roka 2023 sme vstupovali v dozvukoch chaosu a neistoty pri cenách komodít, ale samotných dodávok tovarov. Postupne sa situácia začína stabilizovať a umožňuje aspoň krátkodobé predikcie vývoja trhu, cien finálnych výrobkov, ale aj vstupných surovín a subdodávok.

Avšak pre stále pretrvávajúci konflikt sme nútení periodicky prehodnocovať ceny, zaviedli sme systém polročných cien, ktoré sa prerátavajú v pravidelných intervaloch.

Celkové nárasty cien základných komodít spojených s infláciou na Slovensku nás nútia k ďalšiemu zvyšovaniu cien aby sme boli schopní ekonomicky vyrábať naše nákladné vagóny a zachovať prebiehajúce investície a zvládnuť nárast nákladov spojených s obsluhou finančného dlhu.

Aj napriek týmto nepriaznivým okolnostiam plánujeme z obchodného hľadiska zotrvať v doterajšom trende a celkový počet vyrobených nákladných železničných vagónov oproti roku 2022 ešte navýšiť. Výrazný nárast výroby plánujeme v novom závode v rámci skupiny v Tatravagónke Ilmače, spol. s r. o.

V plánovanej štruktúre výroby v roku 2023 nenastali oproti minulému roku výraznejšie zmeny. Aj keď Rusko-Ukrajinský konflikt zdvihol dopyt po cisternových vagónoch na prepravu palív a ropy zelená politika Európskej únie a jej snaha o znižovanie spotreby fosílnych palív stále prevažuje. Preto väčšina veľkých zákazníkov nakupuje kotlové vagóny maximálne na úrovni obnovy vozového parku z nutnosti šrotovať staré vagóny. Nárast vidíme v kotlových vagónoch na prepravu plynov (LPG, LNG, Amoniak...), avšak tieto vagóny zatiaľ neplánujeme vo výrobnom programe.

Pokračujúci trend vidíme v raste produkcie vozňov prepravujúcich obilninové produkty. Potreba Ukrajiny prepravovať obilie cez Európy z dôvodu obmedzeného Exportu cez more priamo z Ukrajiny stále drží vysoký dopyt po preprave obilie. Avšak pridalo sa aj nové odvetvie, kde sa z potravinového granulátu (pšenica a pod.) začali vyrábať Bio tašky, poháre, taniere a ďalšie druhy ekologických náhrad produktov, ktoré boli predtým vyrábané z plastu.

Momentálna situácia s intermodálnymi vagónmi s výnimkou taškových vagónov nie je v prvej polovici roka 2023 veľmi priaznivá. Avšak v 3.Q je očakávaný obrat a od 4.Q/2023 už opätovný nárast dopytu. Aj keď naše linky na intermodálnu prepravu pre tento rok sú plne vyťažené na trhu je veľká časť intermodálnych vagónov, ktoré sú odstavené a nemajú prepravu/nájom.

Taškové vagóny si však naďalej zachovávajú rastúci trend, dopyt stabilne stúpa a môžeme povedať, že momentálne už máme zabezpečenú výrobu a dokonca vyššie počty na rok 2024 ako pre rok 2023. Hlavným dôvodom tohto nárastu je zelená politika EÚ a s ňou súvisiace prísnejšie pravidlá, cestné obmedzenia a ponúkané zľavy pri uprednostnení železničnej prepravy. Zaznamenávame čoraz väčší tlak na presun prepravy tovarov z ciest na železnicu. Ďalším dôvodom je ekonomický dopad prepravy

návesov po železnici- preprava návesov železnicou je finančne výhodnejšia ako preprava kamiónom po celej trase. K voľbe železničnej prepravy návesov výrazne prispieva aj fakt, že v Európe momentálne zaznamenávame obrovský nedostatok vodičov nákladných áut.

V roku 2023 pripravujeme aj obnovenie linky autovagónov z dôvodu výrazne rastúceho dopytu. Ten je dôsledkom niekoľkých faktorov. Prvým sú veľmi nízke investície do obnovy vozového parku pre tento druh vagónov v posledných rokoch a v dôsledku toho sú existujúce flotily zastaralé a dochádza k vysokému počtu šrotácií ročne. Tieto vozne je potrebné následne nahradiť. Druhým faktorom je výroba nových typov automobilov, hlavne elektromobilov, ktoré sú podstatne ťažšie ako autá so spaľovacími motormi. Súčasná flotila autovagónov nie sú stavané na tak veľké zaťaženie, a preto nie sú vhodné na prepravu týchto typov automobilov. V neposlednom rade má na nárast dopytu po autovagónoch vplyv rastúceho importu vozidiel z Číny, USA, či Vietnamu, ktoré je potrebné prepraviť z prístavov k zákazníkovi, resp. k terminálu.

V rámci roka 2024 plánujeme zaviesť do výroby novo vyvinuté nákladné vagóny, ktoré opäť umožnia nákladnej železničnej preprave rozšíriť portfólio tovarov prepravovaných po železnici pri pozitívnej ekonomickej profitabilite voči iným typom prepravy. Pre rok 2023 je našim hlavným cieľom udržať neustále rastúce náklady vstupných surovín, komponentov a energií a zachovať stabilitu dodávateľského reťazca.

Stratégia firmy v oblasti vývoja nákladných vagónov sa riadi tromi základnými dokumentami EÚ, ktoré vychádzajú z environmentálnej politiky EÚ a z klimatickej dohody v Paríži (zo dňa 12. 12. 2015). Ide o dokumenty: „Doprava 2050- Biela kniha EÚ“, „Masterplan Schienengüterverkehr DE“ a „White Paper- The intelligent Freight Train IF“.

V oblasti vývoja nákladných vagónov na rok 2022/23 a ďalšie je nosným trend vývoja nových inovatívnych typov nákladných vagónov a podvozkov so zameraním sa na minimalizovanie hmotnosti nákladných vagónov, zvyšovanie univerzálnosti a prípravu vagónov na zabudovanie automatického spriahadla (DAC). Ďalej ide o vývoj vagónov na prepravu vozidiel cestnej prepravy po železnici (ťaháče, veľké úžitkové vozidlá, elektromobily, osobné automobily). V oblasti prudko sa rozvíjajúcej intermodálnej dopravy ide o vývoj intermodálnych vagónov zameraných na prepravu nových typov kontajnerov, vymeniteľných nadstavieb a vývoj vagónov vhodných na prepravu žeriavom nezdvíhaateľných cestných návesov, ktorých je dnes na trhu Európy väčšina (60-80%).

Dôležitou je v oblasti nákladnej železničnej prepravy v Európe iniciatíva TIS „White Paper- The intelligent Freight Train IF“ popisujúca cestovnú mapu pre budúcnosť v nákladnej železničnej doprave, ktorá je charakterizovaná prechodom od inovatívneho nákladného vagóna k inteligentnému nákladnému vlaku. V praxi to znamená postupné vybavovanie nákladných vagónov monitorovacími systémami pre sledovanie tak pohybu vozňa, zásielky či tovaru, ako aj parametrov týkajúcich sa prevádzkového stavu vagóna. Ďalej je potrebné vagóny pripraviť pre možnosť zabudovania automatického spriahadla (stratégia nazvaná „DAC Charta“, ktorej cieľom je do r. 2030 automatické spájanie nákladných vagónov) a postupne prejsť v praxi od pneumatickej ku elektro- pneumatickej brzde ako nutnej podmienke pre automatické spriahanie vagónov. Trend prechodu na DAC je v porovnaní s predošlým obdobím znateľne citeľnejší, a tak sa postupne všetky dizajny nových vagónov modifikujú tak, aby bolo následne možné DAC po jeho schválení Európe zabudovať. V EÚ sa začínajú realizovať už prvé aktivity pre vývoj inovatívneho meracieho systému, ktorý dokáže vytvoriť digitálne dvojča nákladného vagóna počas jazdy. Toto digitálne dvojča pomôže zlepšiť manipuláciu s vlakmi a údržbu nákladných vagónov.

V roku 2022 patrili nasledovné typy nákladných vagónov a podvozkov medzi nosné novo vyvíjané produkty (pozn.: niektoré projekty z pohľadu skúšok a schválenia prechádzajú aj do r. 2023):

- **Snps** – vagón na prepravu dreva vybavený kontajnerovými prvkami s novým typom spevnených klaníc a podvalov optimalizovaných pre potreby zákazníka
- **Sammns 490.0** – vagón na prepravu ťažkých valcovaných a iných neskladných a ťažkých materiálov, zároveň určený na prepravu ťažkých pásových vozidiel
- **Tadns 83 m³** – vagón na prepravu sypkých materiálov (piesok, vápno...)
- **Sggns 80' XLs** – vagón na intermodálnu prepravu kontajnerov a vymeniteľných nadstavieb s optimalizovaným rozložením nákladu a zvýšenou nosnosťou a optimalizovanou dĺžkou vagóna pre možnosť zaradenia väčšieho počtu vagónov do súpravy vlaku
- **Sgns 60'** – vagón na prepravu kontajnerov a vymeniteľných nadstavieb vybavený kotúčovou brzdou pre optimalizáciu LCC nákladov a hluku
- **Tagnpps 103 m³** – optimalizácia (zvýšenie) objemu vagóna na prepravu obilia
- **Sdggmrss** – košový vagón aj na prepravu žeriavom nezdvíhateľných návesov, kontajnerov a vymeniteľných nadstavieb
- **Y25ALsi-C-K (Aluminium)** – odľahčený podvozok z rámu zo zliatiny hliníka, pre vylepšenie LCC nákladov a iné.

Vagóny sú konštruované pre možnosť zabudovania automatického spriahadla a z pohľadu dizajnu sledujú hore popísané trendy.

VÝSLEDKY HOSPODÁRENIA SPOLOČNOSTI K 31. 12. 2022

SÚVAHA V SKRÁTENEJ ŠTRUKTÚRE PODĽA IFRS (V TIS. EUR)

AKTÍVA	k 31. 12. 2022	k 31. 12. 2021
nehmotný majetok	8 724	10 441
pozemky, budovy a zariadenia	124 749	122 609
investície do nehnuteľností	1 197	1 171
finančný majetok	91 030	90 410
neobežný majetok celkom	225 700	224 631
zásoby	40 091	31 837
obchodné a iné pohľadávky	132 565	96 022
daňové pohľadávky	3 099	5 091
peniaze a peňažné ekvivalenty	28 470	32 067
obežný majetok celkom	204 225	165 016
MAJETOK CELKOM	429 925	389 647

PASÍVA	k 31. 12. 2022	k 31. 12. 2021
upísané vlastné imania	86 358	86 358
fondy	17 278	16 334
nerozdelený zisk	77 343	70 037
vlastné imanie celkom	180 979	172 729
dlhodobé finančné záväzky	71 878	67 039
ostatné dlhodobé záväzky	584	457
odložený daňový záväzok	2 192	1 101
dlhodobé rezervy	7 901	7 882
dlhodobé záväzky celkom	82 555	76 479
obchodné a iné záväzky	126 562	86 988
daňové záväzky	647	1 439
krátkodobé finančné záväzky	39 182	52 013
krátkodobé záväzky celkom	166 391	140 439
záväzky celkom	248 946	216 918
VLASTNÉ IMANIE A ZÁVÄZKY CELKOM	429 925	389 647

VÝKAZ ZISKOV A STRÁT V SKRÁTENEJ ŠTRUKTURE (V TIS. EUR)

	k 31. 12. 2022	k 31. 12. 2021
tržby z hlavnej činnosti	549 685	443 193
<i>tržby za predaj tovaru</i>	82 813	42 763
<i>tržby za predaj vlastných výrobkov a tržieb</i>	466 872	400 430
aktívacia	761	726
zmena stavu hotových výrobkov a vlastnej výroby	10 462	11 920
náklady vynaložené na hlavnú činnosť	550 824	415 441
ostatné prevádzkové výnosy	7 228	5 221
ostatné prevádzkové náklady	5 292	31 510
úroky	-1 881	-1 137
ostatné finančné náklady netto	746	1 758
ostatné finančné výnosy netto	1 049	34 056
zisk pred zdanením	10 982	45 262
daňové náklady	2 732	1 095
zisk za obdobie z pokračujúcej činnosti	8 250	44 167
zisk za obdobie z ukončenej činnosti	0	0
zisk po zdanení za účtovné obdobie	8 250	44 167
ostatné zložky komplexného výsledku spolu	0	0
komplexný výsledok za účtovné obdobie celkom	8 250	44 167

CASH FLOW (V TIS. EUR)

	k 31. 12. 2022	k 31. 12. 2021
zisk pred zdanením	10 982	45 262
<i>položky upravujúce zisk pred zdanením na peňažné toky z prevádzkovej činnosti</i>	12 027	8 972
prevádzkový zisk pred zmenami pracovného kapitálu	23 009	54 234
zmeny v aktívach a záväzkoch	302	-24 315
prevádzkové peňažné toky netto	22 411	29 919
prijaté úroky	240	329
platené úroky	-2 121	-1 465
zaplatená daň z príjmov	-2 829	-9 659
peňažné toky z prevádzkovej činnosti, netto	17 701	19 124
výdavky na nadobudnutie dcérskych a pridružených podnikov	-3 000	-59 113
výdavky na nákup dlhodobého hmotného majetku	-8 237	-16 281
výdavky na nákup dlhodobého nehmotného majetku	-4 187	-4 718
príjmy z predaja dlhodobého majetku	357	904
príjmy z predaja podielov dcérskych spoločností	0	0
výdavky na pôžičky poskytnuté účtovnou jednotkou dcérskym a pridruženým podnikom	-1 018	0
príjmy zo splatenia pôžičiek	0	110
príjmy z dividend a iných podielov na zisku	400	0
ostatné príjmy vzťahujúce sa na investičnú činnosť	2 380	0
peňažné toky z investičnej činnosti, netto	-13 305	-28 858
príjmy zo zmien úverov a dlhodobých záväzkov	15 000	45 000
výdavky na splácanie úverov (-)	-22 993	-2 643
výdavky na vyplatené dividendy a iné podielky na zisku	0	-32 500
peňažné toky z finančnej činnosti, netto	-7 993	9 857
čisté zvýšenie alebo čisté zníženie peň. prostriedkov a peň. ekvivalentov	-3 597	122
peniaze a peňažné ekvivalenty na začiatku obdobia	32 067	31 945
kurzové rozdiely k peniazom a peňažným ekvivalentom	0	0
PENIAZE A PEŇAŽNÉ EKVIVALENTY NA KONCI OBDOBIA	28 470	32 067

SPRÁVA O UDRŽATEĽNOSTI

Otázka udržateľnosti a spoločenskej zodpovednosti firiem rezonuje v spoločnosti už niekoľko rokov. Dnes však tieto pojmy nie sú len frázzou, ale skôr urgentnou výzvou, aby sme prešli od slov k reálnym činom. Spoločnosť Tatravagónka, a. s. si svoje meno a postavenie najväčšieho výrobcu železničných nákladných vozňov a podvozkov v Európe budovala viac než 100 rokov a svojim zodpovedným prístupom k produktu, k spoločnosti, k životnému prostrediu a k obchodným partnerom sa snaží dôstojne reprezentovať odkaz generácií, ktoré tento podnik budovali pred nami a byť jeho nositeľmi aj pre generácie, ktoré prídu po nás.

BYŤ PRVOU VOĽBOU

Vízia spoločnosti Tatravagónka, a. s. je postavená na **štyroch základných pilieroch**:

- **kvalitou a flexibilitou dodávok** s využitím tradičných hodnôt, skúseností a modernej technológie dosiahnuť dominantnú pozíciu v oblasti výroby nákladných vozňov a podvozkov,
- prostredníctvom **spokojných a kvalifikovaných zamestnancov** vyvíjať a vyrábať inovatívne výrobky, ktoré uspokojia všetky požiadavky zákazníkov,
- otvorenou podnikovou kultúrou zameranou na **tímovú prácu** spájajúc zamestnancov vďaka vedeniu a individuálnemu prístupu byť stabilným a atraktívnym zamestnávateľom,
- dôsledným **dodržiavaním bezpečnostných štandardov** a noriem vytvárajúc sociálne a pracovné prostredie pre zamestnancov, v ktorom sa správajú zodpovedne voči svojmu zdraviu a zdraviu svojich kolegov.

NAŠE HODNOTY

NAŠA TATRAVAGÓNKA

ZODPOVEDNOSŤ SPOLUPRÁCA DÔVERA INOVATÍVNOSŤ BEZPEČNOSŤ

- **Zodpovednosť** – správame sa profesionálne a máme chuť sa neustále učiť nové veci a zdokonaľovať sa po ľudskej, aj odbornej stránke. Pristupujeme zodpovedne voči životnému, sociálnemu a kultúrnemu prostrediu.
- **Spolupráca** je založená na dvoch pilieroch, a to sebavedomie a pokora. Každý z nás verí v samého seba a má na pamäti, že spolu to dokážeme. Spolupracujeme, aby sme dosiahli náš spoločný cieľ. Všetci sme členom jedného tímu a spolupracujeme v záujme integrity, zodpovednosti, kvality a odbornosti. Významným prvkom našej spolupráce je otvorená komunikácia naprieč celou spoločnosťou. Zdieľame nielen rovnaké hodnoty, ale aj rovnaké informácie.
- **Inovativnosť** – sme zdravo zvedaví a s otvorenou myslou tvoríme, implementujeme a pozeráme sa na inovatívne riešenia na trhu nákladnej železničnej prepravy. Osobnostný rozvoj a vzdelávanie všetkých našich zamestnancov nám prináša kreatívne riešenia, prístupy a pohľady od maličkostí až po veľké projekty. Posúvame hranice a hľadáme nové výzvy, ktoré sa zhmotňujú v reálnych produktoch vďaka našej kreativite.
- **Dôvera** je našou spoločnou morálnou hodnotou, ktorou vyjadrujeme svoj jednoznačný postoj k spoločnosti Tatravagónka, a. s. a rovnako tiež ku každému jednému kolegovi. Táto hodnota nás spája a prejavuje sa lojalnosťou k spoločnosti. Dôverujeme si navzájom a zároveň sme dôveryhodní. Dôveru preukazujeme aj svojim kolegom, či už je to nadriadený alebo podriadený v rámci vertikálnej organizačnej štruktúry. Rovnako otvorene, transparentne a eticky sa správame k našim partnerom, čím si budujeme dôveryhodnosť a rešpekt v obchodných vzťahoch.
- **Bezpečnosť** je pre nás všetkých prvoradá. Najviac si ceníme ľudský život. Našou najvyššou prioritou je vytváranie bezpečného pracovného prostredia. Pri dodržiavaní bezpečnosti nerobíme kompromisy, neovplyvnia ju ani dosahovanie cieľov, kvality, nákladov a termínov spoločnosti. Sme si vedomí zodpovednosti za vlastnú bezpečnosť. Zároveň preberáme na seba kolektívnu zodpovednosť za bezpečnosť a zdravie každého jedného z nás.

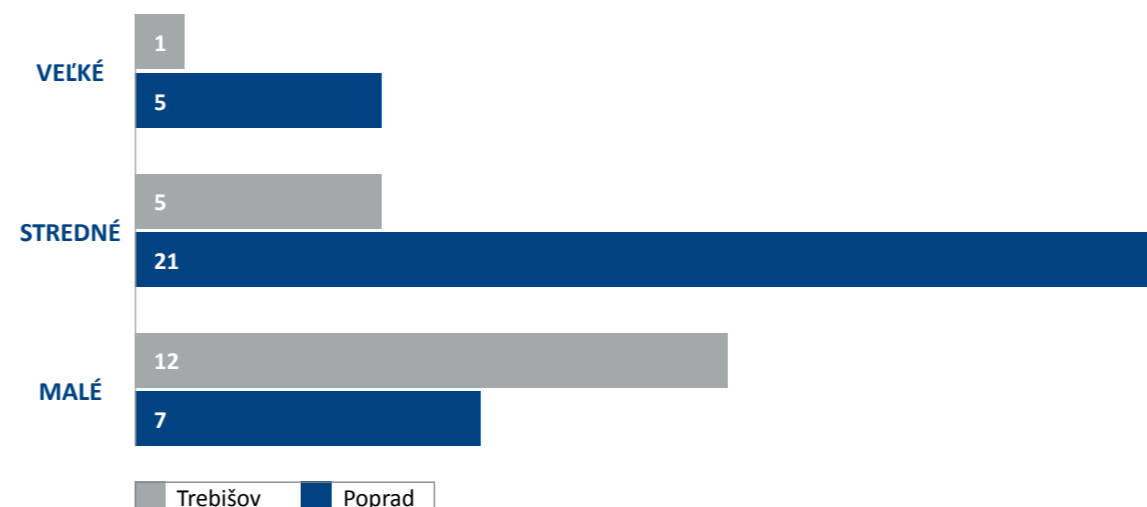
ESG ENVIROMENT

CHRÁNIME ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Ako spoločnosť sa zaväzujeme k ochrane životného prostredia so zreteľom na práva budúcich generácií. Pri svojej činnosti sa usilujeme o rovnováhu medzi výrobnými a environmentálnymi záujmami. Výrobky, ktoré opúšťajú brány oboch našich závodov sú CO neutrálne a podporujú „zelenú“ politiku Európskej únie. Neustále modernizujeme, zavádzame nové technológie a zefektívňujeme výrobný proces, aby nielen naše výrobky, ale aj cesta k ich vzniku mala čo najmenší dopad na životné prostredie.

Rešpektujeme dodržiavanie všeobecne záväzných právnych a ostatných predpisov a snažíme sa, aby každoročne vytýčené ciele boli známe nielen naším zamestnancom, ale aj obchodným partnerom a ostatným zainteresovaným stranám. Pracovníci oddelenia BOZP rozpracovávajú platnú legislatívu v oblasti ochrany životného prostredia do vnútropodnikových aktov riadenia, prevádzkovo-bezpečnostných predpisov, pracovných postupov, smerníc a pod., metodicky a odborne vedú vedúcich pracovníkov aj jednotlivých zamestnancov na všetkých stupňoch riadenia v oblasti ochrany životného prostredia a hygienického dozoru Regionálneho úradu verejného zdravotníctva, spracovávajú správy, koncepcie v environmentálnej oblasti, zabezpečujú potrebné merania, analýzy, zmluvy so zneškodňovacími zariadeniami a pod.

V podniku je zriadená samostatná mazacia a tribotechnická služba, ktorá zabezpečuje manipuláciu s ropnými látkami (oleje, chladiace emulzie, mazanie strojov). Z technických zariadení je vybudovaná deemulgačná a neutralizačná stanica na neutralizáciu odpadových a oplachových vôd a rezných emulzií, ktorá je zariadením na zneškodňovanie nebezpečných odpadov, v prevádzke je vlastný priemyselný vodovod, umývacie rampy pre umývanie áut a motorových dopravných vozíkov s lapačmi olejov, gravitačný odlučovač ropných látok z dažďovej kanalizácie zaústenej do vodného toku Husí potok, výdajný stojan na naftu so spevnenou plochou a lapačom ropných látok, bezpečné sklady farieb a olejov, spevnené plochy so záchytnou nádržou pre manipuláciu s kovovými trieskami od obrábacích strojov znečistených škodlivinami, odlučovacie zariadenia na otrieskavacích linkách na ochranu ovzdušia pred tuhými emisiami, filtračné vložky na striekacích a sušiacich kabínach na zníženie úletu emisií, v dvoch technológiách je vybudované katalytické spaľovanie odpadových plynov s obsahom organických prchavých látok atď. V prevádzke podniku je evidovaných spolu 51 zdrojov znečisťovania ovzdušia.

PREHĽAD ZDROJOV ZNEČISŤOVANIA

Okrem energetických zdrojov, kde vykurovacie médium je zemný plyn, sú to zdroje znečisťovania tuhými látkami ako sú napr. otryskávacie linky a ďalej organických rozpúšťadiel pri povrchových úpravách. Za prevádzkované zdroje znečisťovania poukazuje spoločnosť každoročne finančné prostriedky súvisiace s množstvami vypúšťaných znečisťujúcich látok podľa preukázateľných výpočtov.

Celkové množstvo znečistenia tuhými látkami sa nám darí každoročne úspešne znižovať, najmä vďaka dôslednej údržbe strojov a zariadení, pravidelnému čisteniu a výmenám filtrov najmä otryskávacích zariadení a ich postupnou modernizáciou.

Tatravagónka, a. s. v novom obchodovateľnom období 2021–2030 nie je účastníkom schémy obchodovania. Podnik bol zo schémy obchodovania povinných účastníkov vyradený z dôvodu zníženia tepelného výkonu zariadení spaľujúcich zemný plyn.

Všetky druhy odpadov zneškodňujeme ekologicky nezávadným spôsobom prostredníctvom externej spoločnosti. Výrobné strediská majú presne určený spôsob nakladania s odpadmi, t.j. triedenie, ukladanie do určených nádob a vývoz zo stredísk na zneškodnenie alebo ich odovzdanie ako druhotných surovín, sú definované mechanizmy na nakladanie s kovovými šrotmi, zber papiera a dreva, na manipuláciu s ropnými látkami a pod. Spôsob zneškodnenia odpadov je presne definovaný vnútropodnikovou smernicou. Na všetkých výrobných aj administratívnych oddeleniach sú rozmiestnené nádoby na separovaný zber odpadov.

Množstvo produkovaného odpadu na mesačnej báze evidujeme a kontrolujeme. Máme spracovaný detailný prehľad množstiev a druhov vyprodukovaného odpadu na každom zbernom bode v areáli spoločnosti. Uvedomujeme si, že priestor na zlepšenie stále máme, preto sa zaväzujeme kontinuálne prijímať ďalšie opatrenia nielen v rámci našich interných procesov, ale aj postupným zavádzaním kritérií udržateľnosti v našom dodávateľskom reťazci.

V rámci spoločnosti podporujeme elektronické spracovanie, ukladanie a zdieľanie dokumentov. V roku 2020 sme investovali do softvéru RPA na automatizáciu podnikových procesov, ktorý sa okrem

iného využíva na elektronické spracovanie dodávateľských faktúr. V roku 2022 bolo v priemere viac ako 80% došlých faktúr spracovaných elektronicky vrátane ich schvaľovacieho procesu.

V roku 2023 plánujeme zaviesť elektronické spracovanie faktúr za dodávateľov prác (zváračské, zámočnicke práce a pod.), čím podiel bezpapierového spracovania faktúr v spoločnosti ešte výrazne stúpne. Podiel elektronicky zasielaných faktúr sa snažíme neustále zvyšovať aj pri odberateľských faktúrach.

Máme zavedený systém na elektronický obeh ponukových dotazníkov, spracovanie kalkulácií aj rozbehnuté investície na rozšírenie možností cloudových úložísk, či zdieľanie informácií a dokumentov výlučne elektronickou formou, aby potreba obehu dokumentov v papierovej podobe nielen v rámci spoločnosti, ale aj navonok kopírovala celosvetovo klesajúci trend.

INVESTUJEME SO ZRETEĽOM NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Investície v roku 2022 boli v prevažnej miere zamerané na zvýšenie bezpečnosti práce, zníženie energetickej náročnosti a environmentálnej záťaže. Technologickými novinkami sme v roku 2022 posilnili zváranie, delenie materiálu laserom a plazmou. Pribudli robotizované pracoviská, zdvojené hydraulické polohovadlá a začiatkom roka sa spustila výstavba novej rezacej linky na tepelné (plazmové) rezanie profilového materiálu. V strojovom parku pribudla nová CNC ohýbačka, zváračka na stykové odtavovacie zváranie, ktorej prednosťou je vysoká kvalita zvaru a oveľa vyššia efektívnosť zvarovania. Jednou z investícií bolo aj moderné taktové otryskávacie zariadenie, ktoré zjednoduší manipuláciu s bremenami a má vplyv aj na výrazné zníženie environmentálnej záťaže.

Uvedomujeme si, že efektívne využívanie energie prispieva k zníženiu našej klimatickej stopy, preto sme okrem investícií do modernizácie strojného vybavenia pokračovali aj vo výmene okien, vstupných brán a svetlíkov výrobných hál, náhradou pôvodných svietidiel za úspornejšie alternatívy, zatepľovanie budovy IT oddelenia a reprografie a výmene zastaralých rozvodov pitnej vody v areáli podniku. Tieto opatrenia a investície viedli k zníženiu energetickej záťaže a zefektívneniu nášho výrobného procesu.

Ako spoločnosť máme za to, že pochopenie dôležitosti zachovania trvalej udržateľnosti v environmentálnej oblasti je správna cesta k zachovaniu prijateľného životného prostredia pre nás všetkých. Zameriavame sa na prevenciu a zabránenie vzniku neprijateľného rizika, zároveň zvyšujeme environmentálne povedomie všetkých zamestnancov. Pretože životné prostredie nie je len dedičstvom po tých, ktorí tu boli pred nami, ale aj pôžičkou od našich detí.

ESG SOCIAL

TVORÍME SVOJE PRACOVNÉ PROSTREDIE

Naše pracovné prostredie, kultúru a spoločné hodnoty tvoria naši zamestnanci. Veríme, že spokojnosť naši kolegov a kolegyň je dôležitá pre dosiahnutie vytýčených cieľov a budovanie celkového podnikového imidžu bez ohľadu na to, či sú zamestnanci v priamom kontakte s našimi zákazníkmi a dodávateľmi alebo sú súčasťou výrobného procesu, či zabezpečujú ostatné podporné činnosti potrebné na bezproblémové fungovanie spoločnosti.

V rámci dodržiavania zásad spoločenskej zodpovednosti v oblasti ľudských práv a pracovnej politiky spoločnosť Tatravagónka, a. s. rešpektuje základné princípy uvedené v Univerzálnej deklarácii ľudských práv. Základné hodnoty a kultúra spoločnosti odrážajú záväzok spoločnosti týkajúci sa etických obchodných praktík a vhodného pracovného prostredia. Naše postupy a praktiky si vyžadujú vykonávanie našich obchodných činností s nekompromisnou integritou a propagáciou ľudských práv v rámci sféry vplyvu spoločnosti:

- **Dobrovoľný výber zamestnania** – podporujeme elimináciu všetkých foriem nútenej práce alebo nedobrovoľnej práce väzňov.
- **Zákaz detskej práce** – spoločnosť je proti akejkoľvek forme zneužívania detskej práce a nezamestnáva detskú pracovnú silu a podporuje elimináciu zneužívania detskej pracovnej sily.
- **Minimálne mzdy** – naši zamestnanci dostávajú mzdy a odmeny, ktoré spĺňajú alebo prevyšujú zákonom nariadené minimum. Priemerná mzda v spoločnosti v roku 2022 o vyše 250 € presiahla priemernú mzdu v slovenskom hospodárstve.
- **Pracovný čas** – nepožadujeme od našich zamestnancov, aby pracovali viac, ako je maximálny počet odpracovaných hodín stanovený miestnymi zákonmi. Týždenný pracovný fond v spoločnosti je 37,5 hod., prípadnú prácu nadčas, nočné zmeny, prácu počas víkendov a sviatkov majú naši zamestnanci adekvátne ohodnotenú rešpektujúc všetky zákonom stanovené príplatky, prestávky medzi zmenami a ostatné zákonné limity.
- **Žiadna diskriminácia** – podporujeme a schvaľujeme elimináciu diskriminačných praktík ohľadne zamestnania a propagujeme rôznorodosť vo všetkých oblastiach svojich obchodných činností. Naše postupy zakazujú diskrimináciu na základe rasy, farby pokožky, veku, pohlavia, sexuálnej orientácie, pohlavnej identity a prejavu, národnosti, náboženstva, telesných nedokonalostí, štátnej príslušnosti alebo akejkoľvek zvláštnosti skupiny.
- **Zákaz nevhodného alebo neľudského zaobchádzania** – fyzické zneužívanie, týranie alebo akékoľvek vyhrážky sú zakázané. Poskytujeme bezpečné a zdravé pracovné prostredie pre všetkých našich zamestnancov.
- **Sloboda združovania sa** – rešpektujeme práva zamestnancov združovať sa v odborových zväzoch v súlade s miestnymi zákonmi a zavedenými postupmi.
- **Obchodný poriadok** – dodávatelia spoločnosti sú povinní podporovať a propagovať základné ľudské práva.

Spoločnosť Tatravagónka, a. s. rešpektuje osobnú integritu a rôznorodosť názorov svojich zamestnancov a vyžaduje na pracovisku najvyšší stupeň osobnej morálky a dodržiavanie princípov etického kódexu. Zaujíma nás zamietavý postoj k akejkoľvek forme obťažovania, šikany, mobbingu, či bossingu. Veríme, že každý má právo na férové a zdvorilé zachádzanie, či už zo strany nadriadených alebo kolegov.

PODPORUJEME ROVNOSŤ PRÍLEŽITOSTÍ

Spoločnosť Tatravagónka, a. s. poskytuje rovnaké šance bez ohľadu na rasu, pohlavie, farbu pleti, vek, vyznanie, postihnutie, či sociálny pôvod. Snažíme sa o rovnomerné rozdelenie pracovných síl a rozhodujeme sa výlučne na základe kvalifikačných a odborných predpokladov zamestnancov.

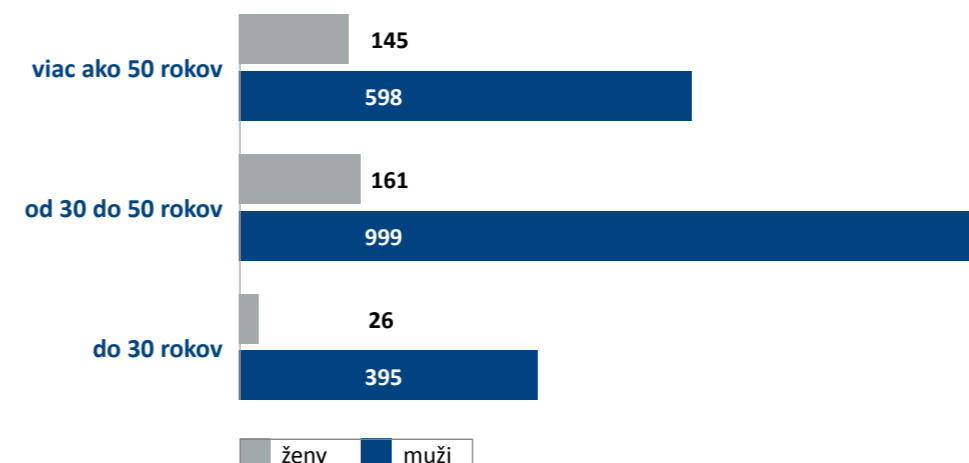
Pravidelne investujeme do osobného rozvoja a vzdelávania našich zamestnancov s cieľom rozvoja ich schopností, vedomostí a zručností. K dispozícii sú bezplatné jazykové kurzy realizované priamo v areáli spoločnosti vlastnými lektormi, ktoré zamestnanci môžu navštevovať v rámci pracovnej doby, odborné školenia, či už povinné alebo nepovinné a v neposlednom rade tréningové rozvojové programy určené pre riadiacich pracovníkov a perspektívnych zamestnancov zaradených do zoznamu „talent pool“ alebo „key people“ s cieľom prípravy manažérskych rezerv. Aktívne vyhľadávame talenty a dávame im priestor, aby rozvíjali svoje schopnosti aj v prospech našej spoločnosti. Máme otvorené dvere pre slušné vyjadrenie svojich názorov slobodne a bez obáv z akýchkoľvek následkov.

VÝVOJ PRIEMERNÉHO POČTU KMEŇOVÝCH ZAMESTNANCOV V ROKOCH 2017 – 2022

Rok	muži	ženy	celkom
2017	1570	258	1828
2018	1683	264	1947
2019	1839	269	2108
2020	1906	279	2185
2021	1972	301	2273
2022	1995	327	2322

Pomer mužov a žien pracujúcich v našej spoločnosti kopíruje trend rozdelenia pracovných síl v odvetví strojárskemu priemyslu v slovenskej ekonomike. Percentuálne najviac mužov pracuje v kategórii výrobný robotník- až 99,4% (z celkového počtu 1237 výrobných robotníkov v spoločnosti pracuje 7 žien). V kategóriách režijní robotníci a THP zamestnanci je pomer mužov a žien 70:30.

VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA ZAMESTNANCOV K 31. 12. 2022

K 31. 12. 2022 v spoločnosti pracovalo 104 zamestnancov so zdravotným znevýhodnením (15 zamestnancov s invaliditou viac ako 70% a 89 zamestnancov s invaliditou nad 40%).

STARÁME SA O BEZPEČNOSŤ KAŽDÉHO Z NÁS

Bezpečnosť je pre nás prvoradá. Vzhľadom na charakter našej výrobnéj činnosti kladieme veľký dôraz na dodržiavanie a podporu pravidiel a princípov zabezpečujúcich bezpečnosť na pracovisku. Pri BOZP nám však nejde len o dodržiavanie právnych predpisov, je to pre nás viac ako len administratívna povinnosť. Prostredníctvom dobrej BOZP znižujeme pravdepodobnosť vzniku vážneho pracovného úrazu, niekoľkotýždňovej práceneschopnosti alebo vzniku profesionálnych chorôb z práce. Dlhodobu nám darí udržiavať počet pracovných úrazov na prijateľnej úrovni s nulovým, resp. minimálnym počtom závažných pracovných úrazov.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Priemerný počet nemoc. poistených zamestnancov	1827	1948	2110	2186	2275	2321
Počet registrovaných pracovných úrazov	63	52	54	30	56	63
Z toho závažné pracovné úrazy	1	0	1	1	0	0
Početnosť, t. j. počet úrazov na 100 zamestnancov	3,5	2,7	2,6	1,4	2,5	2,7

Sme si vedomí, že všetci naprieč celou spoločnosťou máme podiel zodpovednosti na vytváraní bezpečných pracovných podmienok. Neustále sa snažíme zlepšovať. Na dosiahnutie tohto cieľa využíva spoločnosť rôzne nástroje k zvýšeniu povedomia v oblasti bezpečnosti a tiež osvetu s formou pozitívnej motivácie. Spoločnosť vyzýva zamestnancov, aby sa aktívne spolupodieľali na tvorbe „politiky BOZP“, ktorej cieľom je vytvoriť bezpečné a vyrovnané pracovné prostredie. Otvorenou komunikáciou so zamestnancami, ktorí pri svojej denno-dennej práci zaznamenávajú bežné nedostatky a problémy sa spoločnosti darí včas ich odhaliť a uvoľniť zdroje na ich efektívne odstránenie. Včasným zásahom predchádzame vzniku výrobných strát, odstávok výroby, pracovným úrazom a v konečnom dôsledku aj poškodeniu celkového podnikového imidžu. Našu snahu a zodpovednosť v tejto oblasti neustále monitorujeme a hodnotíme. Spoločnosť pravidelne odmeňuje pracoviská s najnižšou, resp. nulovou úrazovosťou.

STARÁME SA O NAŠICH ZAMESTNANCOV

Starostlivosť o našich zamestnancov nekončí na pracovisku. V zmysle nášho motta „Byť prvou voľbou“ sa snažíme byť spoľahlivým partnerom nielen pre našich zákazníkov, ale aj pre našich zamestnancov, ktorí svojím každodenným úsilím pomáhajú upevňovať našu pozíciu na trhu a budovať dobré meno spoločnosti vo svete.

Pre zamestnancov je k dispozícii zaujímavý balík finančných aj nefinančných benefitov. Okrem benefitov, ktoré poskytujeme v rámci pracovného procesu, sú v dispozícii aj výhody, ktorými sa snažíme o spestrenie a spríjemnenie voľného času.

FINANČNÉ BENEFITY

- Dovolenková a vianočná odmena
- Odmeny pri pracovných a životných jubileách
- Vekový automat
- Dochádzkový bonus
- Príspevok pri narodení dieťaťa zamestnancovi alebo pri sobáši zamestnanca
- Finančný dar ženám k MDŽ
- Príspevok na spoločnú detskú rekreáciu
- Odmena darcom krvi
- Príspevok zamestnávateľa na III. Pilier DDS
- Mzdové zvýhodnenie pri práci v 3 a 4-zmennej prevádzke

NEFINANČNÉ BENEFITY

- Poukážky na regeneráciu pracovnej sily 2x ročne
- Palivová karta na čerpanie pohonných hmôt za zvýhodnené ceny na súkromné účely
- Mobilný telefón a volacie karty na súkromné účely pre zamestnancov aj ich rodinných príslušníkov
- Jazykové kurzy, zvyšovanie kvalifikácie, firemná knižnica
- Príspevok na vstupy do fitness centra, zvýhodnené vstupy do aquaparku a pod.

Spoločnosť pravidelne organizuje voľnočasové akcie, kde si nielen naši zamestnanci, ale aj ich rodiny môžu užiť príjemné chvíle mimo pracovného prostredia. Veľký úspech má zimná lyžovačka, futbalová liga, či Mikulášska akcia alebo Deň detí, pravidelne je organizované „Vagonárske korčuľovanie“ či „Vagonársky letný tábor“, ktoré sa tešia obľube hlavne medzi našimi najmenšími Vagonármi.

Po prestávke vynútenej pandémie sa pod záštitou kolegov z úseku vývoja opäť rozbieha Technicko-inovačný krúžok „TIK“, kde sa každý týždeň stretávajú mladí konštruktéri – deti našich zamestnancov. Chceme ich viesť k technickému mysleniu a vychovať si budúcu generáciu technikov v dobe, keď je záujem o technické vedy skôr na ústupe. Deťom približujeme základy mechaniky, inžinieringu a programovania prostredníctvom lega WeDO či Merkúr, umožňujeme im spoznávať naše výrobky prostredníctvom virtuálnej reality. Staršie deti objavujú naše výrobky už priamo v programe Creo View a majú možnosť vyskúšať si 3D tlač.

SME SÚČASŤOU KOMUNITY

Spoločnosť Tatravagónka sa dlhodobo radí medzi piliere regiónu, a to nielen v oblasti zamestnanosti. Uvedomujeme si, že dôležitou súčasťou udržateľnosti je aj vzťah k ľuďom, komunitám a krajine, v ktorej žijeme. Preto sa dlhodobo venujeme dobrovoľníckej činnosti a otázke filantropie. Predstavenstvo spoločnosti vložilo dôveru do svojich zamestnancov a z reprezentantov jednotlivých úsekov bola vytvorená Sponzoringová a filantropická komisia. Jej hlavnou úlohou je transparentne komunikovať a pomáhať pri dosiahnutí potrieb regiónu, komunit, inštitúcií, jednotlivcov, či našich kolegov v oblastiach športu, kultúry, vzdelávania a zdravia. Komisia zasadá na mesačnej báze a prostredníctvom transparentného hlasovania rozdeľuje finančné prostriedky a nefinančnú podporu.

Budovaním komunity „Vagonár s veľkým srdcom“ sa snažíme angažovať, motivovať, inšpirovať kolegov k dobrovoľníckej činnosti, ktorá zveľaďuje naše okolie, zlepšuje kvalitu života aj iným a prispieva k osobnému rastu. Pravidelne organizujeme rôzne akcie a zbierky, resp. sa ako spoločnosť zapájame aj do celonárodne organizovaných akcií- zbierka školských potrieb, hračiek, pomoc vojnovým utečencom, či predvianočná celoslovensky organizovaná zbierka „Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok“ pre seniorov, ale aj pravidelná Vagonárska kvapka krvi.

Spoločne sa snažíme zlepšovať verejné blaho nášho regiónu a zveľaďovať prostredie, ktorého sme aj my sami súčasťou.

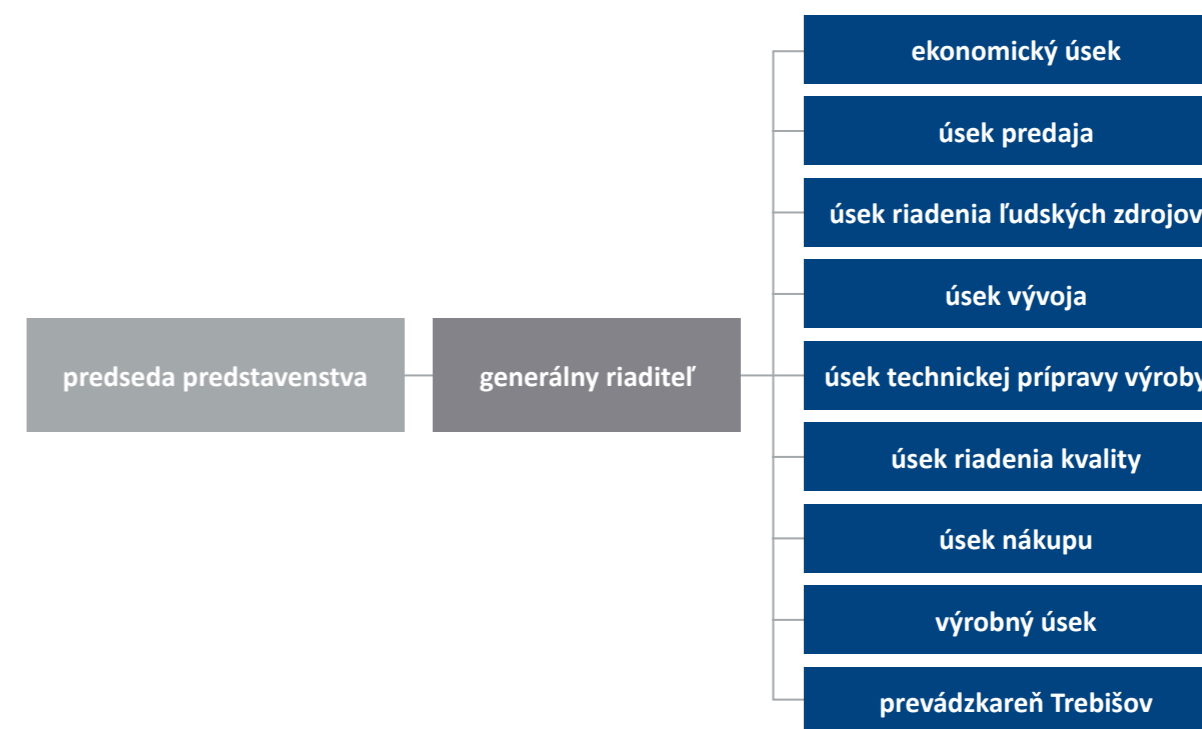
ESG GOVERNANCE

ZODPOVEDNÉ RIADENIE

Naša organizačná štruktúra a prvky systému riadiacich aktov tvoria základ každodennej prevádzky spoločnosti. Efektívnym riadením spoločnosti sa snažíme naplniť našu víziu a vyvážiť záujmy všetkých zainteresovaných strán ako sú akcionári, vrcholoví riadiaci pracovníci, zákazníci, dodávatelia, vláda, či komunita.

Ako hlavný orgán prijímajúci rozhodnutia spoločnosti a umožňujúci akcionárom rozhodovať o podstatných záležitostiach týkajúcich sa každodennej prevádzky vystupuje valné zhromaždenie. Spoločnosť je riadená predstavenstvom, ktoré zasadá na pravidelnej báze. Na činnosť predstavenstva dohliada dozorná rada. Predstavenstvu je priamo podriadený generálny riaditeľ.

Predseda predstavenstva zodpovedá za oddelenie marketingu a public relations, ktoré koordinuje transparentné a konzistentné zdieľanie informácií o spoločnosti.

Cieľom riadiacej činnosti spoločnosti Tatravagónka, a. s. je zabezpečiť, aby všetky organizačné, obchodné, technické, kontrolné a výrobné činnosti v spoločnosti boli plánované, riadené, preverované a spĺňali požiadavky zainteresovaných strán a platných noriem. Spoločnosť si pre svoju riadiacu činnosť vytvára vlastnú sústavu riadiacich aktov, ktoré rozdeľujú činnosti spoločnosti medzi útvary spoločnosti, vymedzujú mieru zodpovednosti a právomoci pri výkone týchto činností, stanovujú vzájomné vzťahy medzi vykonávateľmi jednotlivých činností a zabezpečujú celkovú konzistenciu spoločnosti.

V štruktúre riadenia spoločnosti je deväť samostatných úsekov s vlastným vedením, ktoré podliehajú generálnemu riaditeľovi a sú členené na ďalšie samostatné špecializované oddelenia.

Pod úsek generálneho riaditeľa spadá oddelenie bezpečnosti a služieb. Manažér oddelenia koordinuje fungovanie, implementáciu a plnenie zákonných nariadení v oblasti BOZP a ochrany pred požiarmi, zastrešuje šrotové hospodárstvo a správne nakladanie s odpadmi a pod jeho dohľadom je aj naša vlastná ambulancia všeobecnej zdravotnej starostlivosti.

Generálnemu riaditeľovi sa priamo zodpovedá aj oddelenie investícií a investičných projektov a tiež oddelenie procesného inžinierstva. V rámci všetkých prebiehajúcich aj plánovaných investičných akcií berieme do úvahy princípy udržateľnosti a „zelenú stratégiu“ Európskej únie.

Spoločnosť Tatravagónka, a. s. je založená a riadená v súlade s platnou legislatívou upravujúcou obchodné spoločnosti v Slovenskej republike ako aj legislatívou EÚ. Okrem toho sa riadime internými smernicami, pracovnými postupmi a inými dokumentami a dbáme o to, aby každý náš zamestnanec bol včas a dostatočne informovaný a poznal všetky pracovné postupy a dokumenty potrebné nielen k výkonu jeho práce, ale aj všeobecné nariadenia a predpisy platné plošne v celej spoločnosti.

ZÁKLADNÉ SPOLOČNOSŤOU VYDANÉ PREDPISY

- **ORGANIZAČNÝ PORIADOK** je základná organizačná norma spoločnosti, ktorá má komplexný charakter, upravuje zásady a pravidlá vnútornej organizácie a vzťahy medzi útvarmi spoločnosti v systéme riadenia.
- **POLITIKA KVALITY** je dokument, ktorým formuluje výkonné vedenie spoločnosti naše celkové zámeri a smery pôsobenia spoločnosti v oblasti kvality na obdobie 5 až 10 rokov.
- **PRÍRUČKA KVALITY** je hlavný dokument systému manažérstva kvality, ktorý nám poskytuje jeho detailný popis a pomáha nám pri jeho realizácii a udržiavaní.
- **ENVIRONMETÁLNA POLITIKA A BOZP** formulujú naše ciele, záväzky a snahu o trvalé zlepšovanie v príslušnej oblasti zo strategického hľadiska.
- **PRÍRUČKA KVALITY INTEGROVANÉHO MANAŽÉRSKEHO SYSTÉMU** je nadstavbou technicko-organizačných postupov a popisuje model IMS podľa noriem ISO 14001 a ISO 45001.

STAVIAME NA KOREKTNOM PARTNERSTVE

Spoločnosť Tatravagónka, a. s. si uvedomuje svoje povinnosti a záväzky vyplývajúce nielen z obchodných vzťahov, ale aj povinnosti morálne a etické. Naše pracovné prostredie, v ktorom trávime značnú časť svojho života nás ovplyvňuje a do istej miery aj formuje. Každý zamestnanec sa spolupodieľa na spôsobe, akým v rámci spoločnosti komunikujeme, ako sa správame, nakoľko sme k sebe tolerantní a ohľaduplní. To aká atmosféra bude panovať na pracovisku závisí od každého jedného z nás. Vedenie spoločnosti sa zaväzuje ísť v tejto oblasti príkladom a dôsledne uplatňovať prijaté morálne a etické zásady.

To, čo platí smerom dovnútra, platí aj navonok. Ako spoločnosť staviame na korektnom partnerstve, ktoré pre nás neznamena len splnenie zákonných povinností, ale hlavne podnikovú a obchodnú kultúru. Staviame na korektných a transparentných vzťahoch so všetkými zainteresovanými stranami. Svojím vystupovaním voči partnerom a inštitúciám reprezentujeme spoločnosť, jej hodnoty, postoje a princípy, nie svoju osobnosť. Dbáme na profesijnú povest našej spoločnosti.

Zdržiavame sa akéhokoľvek konania, ktoré by mohlo ovplyvniť náš nestranný úsudok a objektívne konanie v záujme spoločnosti.

V oblasti prijímania darov a pohostenia spoločnosť dôveruje svojim zamestnancom. Zamestnanci môžu takúto formu obchodnej pozornosti prijať, je však vylúčené, aby predstavovala formu nezákonného obohatenia, ktoré ovplyvní ich objektívny úsudok a rozhodovanie.

CHRÁNIME MAJETOK A ZÁUJMY NÁS VŠETKÝCH

Záujem akcionárov spoločnosti reprezentuje záujem nás všetkých. Spoločne budujeme efektívnu ziskovú a konkurencieschopnú spoločnosť, ktorá predstavuje oporný a stabilný pilier pre svojich zamestnancov. Ochránujeme majetok, záujmy, know-how spoločnosti a nakladáme s nimi hospodárne.

Ako spoločnosť sa zaväzujeme chrániť naše aj cudzie duševné vlastníctvo vo všetkých jeho podobách - patenty, autorské práva a značky, licencie, software, ochranné známky a značky, obsah webu a tlačovín, rôzne formy dizajnu a iné formy duševného vlastníctva.

TRANSPARENTNOSŤ JE NAJKRATŠIA CESTA K CIEĽU

Všetky požadované informácie poskytujeme načas s dôrazom na ich kompletnosť, náležitosť a správnosť ich toku. Rešpektujeme oprávnené požiadavky iných a zároveň trváme na naplnení vlastných požiadaviek tak, aby bola zachovaná kontinuita informačného reťazca a nami poskytované informácie a údaje viedli k naplneniu stanovených cieľov.

Udávame vždy presné a pravdivé hodnoty a informácie, poskytujeme správne údaje a výstupy, a tým umožňujeme rozhodovanie na základe faktov.

Pre zabezpečenie konzistentnosti vyjadrení sa v mene spoločnosti môžu vyjadrovať iba jednotliví členovia predstavenstva a PR a marketingové oddelenie. Zamestnanci dodržiavajú mlčanlivosť, nezhotovujú videá a fotografie v areáli podniku. Oblasť komunikácie spoločnosti navonok je úlohou oddelenia PR a marketingu.

POLITICKY SA NEANGAŽUJEME

Nevyužívame dobré meno a povest, ale ani majetok spoločnosti pre podporu určitej politickej strany alebo hnutia, presvedčenia, smeru. Zároveň vylučujeme takúto podporu na pôde spoločnosti, a to akýmkoľvek spôsobom.

Tak ako sa spoločnosť a jej vedenie zaujíma apolitický postoj, očakávame, že politické sympatie alebo členstvo zamestnanca v niektorej politickej strane alebo hnutí nebude mať negatívny dopad na riadny a poctivý výkon a kvalitu jeho práce.

ETICKÝ KÓDEX V PRAXI

Pre prípady, keď v praxi nastane situácia, v ktorej je spozorované správanie mimo našich vagonárskych hodnôt a dobrých mravov definovaných v platnom etickom kódexe a nie je možné riešiť to dohodou dotknutých subjektov je zriadená etická komisia. Uplatňovanie zásad prijatého etického kódexu spadá pod gesciu generálneho riaditeľa spoločnosti, ktorý zvoláva Etickú komisiu vždy po doručení podnetu, podozrenia a ručí za kontrolu a zamedzenie možných odvetných oparení voči oznamovateľovi. Okrem posudzovania oznámení sa komisia stretáva raz ročne (koncom kalendárneho roka), aby kódex aktualizovala na ďalší rok.

VZŤAHY S VEREJNÝMI INŠTITÚCIAMI

Vzťahy s verejnými inštitúciami sú založené na korektnom, zákonnom a maximálne etickom prístupe, ktorý nekompromituje dobrú povest našej spoločnosti. Táto podmienka sa vzťahuje aj na priame, či nepriame príspevky, výdavky, dary alebo pohostenie poskytnuté zamestnancami alebo inými zástupcami spoločnosti v prospech verejných inštitúcií.

Všetci zabezpečujeme maximálnu ochranu spracovávaných osobných a ostatných údajov pred ich možným zneužitím v zmysle platnej legislatívy. Pri styku s týmito údajmi dodržiavame mlčanlivosť v súlade s vnútornými predpismi spoločnosti ako aj všeobecne platnou legislatívou GDPR. Zamestnanci, ktorí pracujú s takýmito údajmi sú na pravidelnej báze preškoľovaní a v rámci interných auditov jednotlivých oddelení je kontrolované náležité dodržiavanie týchto nariadení.

Súčasná doba kladie vysoké nároky na kvalitu produktov a procesov, aby bolo zo strany spoločností možné uspokojovať rastúce požiadavky zákazníkov. Za jeden zo základných nástrojov na dosiahnutie

a trvalé zabezpečenie kvality sa považuje vybudovanie efektívneho systému manažérstva kvality, ktorý je možné s ohľadom na odvetvie certifikovať podľa medzinárodných noriem ISO. V súčasnosti sme certifikovaní v súlade s najnovšími platnými normami ISO TS 22 163, ISO 45001 a ISO 14001 a naším cieľom je naďalej zachovávať a zvyšovať úroveň certifikácie produktov a systémov spoločnosti. Od začiatku certifikácie nášho systému podľa noriem ISO (predtým IRIS) zaznamenávame pozitívny trend neustáleho zlepšovania nášho systému manažérstva kvality. Posledný recertifikačný audit v roku 2022 s úspešnosťou 82% je zároveň vstupenkou do vyššej- striebornej- úrovne výkonnosti. Úrovne výkonnosti sú zavedené UNIFE- Asociáciou Európskeho železničného priemyslu s cieľom zvýšiť celkovú kvalitu v železničnom priemysle so zameraním na výkonnosť podnikov v tomto sektore. Zvýšenie úrovne výkonnosti nereflektuje len efektívnu implementáciu systému manažérstva kvality, ale tiež merateľných výsledkov pre zainteresované strany. Celoročné úsilie všetkých našich zamestnancov neustále zvyšovať kvalitu produktov a podnikových procesov prináša viditeľné výsledky. Efektívny systém manažérstva kvality prináša k nami vyrábaným produktom pridanú hodnotu, ktorú v konečnom dôsledku vnímajú nielen koncoví zákazníci v podobe plnenia, či dokonca prekročovania ich očakávaní a požiadaviek a spoľahlivosti produktov, ale aj zamestnanci, majitelia, či ostatní naši partneri.

Okrem pravidelných externých auditov prebiehajú v spoločnosti aj interné audity, ktorých cieľom je monitorovať implementáciu a dodržiavanie podnikových predpisov, smerníc a dodržiavanie pracovných postupov. Audity sú realizované prostredníctvom vybraných zamestnancov spoločnosti – interných auditorov, ktorí prešli potrebným školením a ich úlohou je určiť percento zhody so systémovými požiadavkami a v prípade nezhôd dohodnúť nápravné opatrenia a na následnom audite vyhodnotiť ich splnenie.

TAXONÓMIA EÚ – VÝPOČET KPI

HODNOTENIE EKONOMICKEJ ČINNOSTI

Európska únia prijala v júni 2020 Nariadenie o taxonómii (2020/852), ktoré sa stalo základným prvkom európskeho plánu financovania udržateľného rastu. Cieľom taxonómie je zjednodušiť, sprehľadniť a zjednotiť postup vykazovania informácií o udržateľnosti pre spoločnosti a umožniť finančným inštitúciám nasmerovať kapitál k tým projektom a aktívam, ktoré najviac prispievajú v dosiahnutí cieľov Európskej únie v oblasti klímy. Tieto ciele definuje Európska zelená dohoda, ktorá vyžaduje zníženie emisií skleníkových plynov o 55% do roku 2030 a dosiahnutie uhlíkovej neutrality do roku 2050.

Na tento účel sa v nariadení vytvára klasifikácia hospodárskych činností podľa ich potenciálneho príspevku k šiestim environmentálnym cieľom EÚ, a to:

- Zmiernenie zmeny klímy
- Adaptácia na zmenu klímy
- Udržateľné využívanie a ochrana vodných a morských zdrojov
- Prechod na obehové hospodárstvo

- Prevencia a kontrola znečisťovania
- Ochrana a obnova biodiverzity a ekosystémov

V súlade s platným nariadením 2020/852 a delegovaným aktom C(2021) 2800, ktorý toto nariadenie dopĺňa bolo vykonané preskúmanie technických kritérií a hodnotenie súladu činnosti spoločnosti s taxonómiou EÚ.

Hlavná činnosť našej spoločnosti- podľa klasifikácie podľa kódov NACE 30.20 výroba železničných lokomotív a vozového parku je podľa delegovaného aktu 2021/2139 zaradená do kategórie 3.3 Výroba nízkoúhlíkových technológií pre odvetvie dopravy. Na základe tohto zaradenia bola hospodárska činnosť vyhodnotená ako spôsobilá z pohľadu taxonómie EÚ.

Podľa prílohy 1 k delegovanému aktu EÚ C (2021) 2800 má činnosť spoločnosti významný prínos k zmierneniu zmeny klímy vzhľadom na produkciu nákladných vozňov a ich komponentov s nulovým priamymi emisiami CO2 (odsek 3.3 písm. a) prílohy 1).

V ďalšom kroku spoločnosť pristúpila ku kontrole kritérií DNSH a posúdila, či hospodárska činnosť významne nenaruša dosahovanie ostatných environmentálnych cieľov EÚ.

- **Adaptácia na zmenu klímy** – vykonaným posúdením sa zistilo, že činnosť spoločnosti spĺňa kritéria stanovené v dodatku A prílohy I delegovaného aktu.
- **Udržateľné využívanie a ochrana vodných a morských zdrojov** – táto činnosť spĺňa kritéria stanovené v dodatku B prílohy I delegovaného aktu o klíme. Spoločnosť svojou činnosťou nenaruša udržateľné využívanie a ochranu vodných zdrojov, nepoškodzuje dobrý stav ani ekologický potenciál vodných útvarov vrátane povrchových a podzemných vôd.
- **Prechod na obehové hospodárstvo** – odpadové hospodárstvo uprednostňuje recykláciu pred likvidáciou opätovným použitím a využitím druhotných surovín, vozidlá neobsahujú olovo, ortuť a šesťmocný chróm. Výrobky produkované v závodoch spoločnosti sú v súlade s koncepciou vysokej trvanlivosti, možnej opraviteľnosti, repasácie a recyklovateľnosti. Plán odpadového hospodárstva v spoločnosti zabezpečuje v maximálnej možnej miere opätovné využitie a uprednostňuje recykláciu odpadu pred zneškodňovaním.
- **Prevencia a kontrola znečisťovania** – spoločnosť nevyrába, neuvádza na trh ani v rámci výrobného procesu nepoužíva látky uvedené v dodatku C prílohy I k delegovaného aktu. Spoločnosť predchádza, resp. znižuje emisie znečisťujúcich látok do ovzdušia.
- **Ochrana a obnova biodiverzity a ekosystémov** – spoločnosť vykonala potrebné posúdenie a spĺňa kritéria uvedené v dodatku D prílohy I delegovaného aktu o klíme. Spoločnosť svojou činnosťou nepoškodzuje stav ani odolnosť ekosystémov, ani stav ochrany biotopov.

Pri posudzovaní hospodárskej činnosti na základe kritérií stanovených delegovaným aktom boli zohľadnené environmentálne vplyvy samotnej hospodárskej činnosti ako aj environmentálny vplyv výrobkov počas ich životného cyklu, najmä z hľadiska výroby, používania a konca životnosti týchto výrobkov.

Spoločnosť uplatňuje postupy na zabezpečenie dodržiavania usmernení OECD, hlavných zásad OSN v oblasti podnikania a ľudských práv vrátane zásad a práv stanovených v ôsmich základných dohovoroch uvedených v Deklarácii medzinárodnej organizácie práce o základných zásadách a právach pri práci a Medzinárodnej listine ľudských práv. Spoločnosť na základe toho spĺňa minimálne záruky

uvedené v článku 3 písm. c) delegovaného aktu 2020/852.

Na základe vykonaného posúdenia technických kritérií je hospodárska činnosť spoločnosti klasifikovaná ako podporná (podľa čl. 10 ods.1 písm. i delegovaného aktu 2020/852). Splnením všetkých požadovaných podmienok je hlavná hospodárska činnosť spoločnosti vyhodnotená ako zosúladená s taxonómiou EÚ. Spoločnosť zostavuje účtovnú závierku v súlade s Medzinárodnými štandardmi pre finančné výkazníctvo (IFRS) tak ako boli schválené pre použitie v EÚ.

VÝPOČET KPI

OBRAT

EKONOMICKÉ AKTIVITY	kódy (2)	celkový obrat v tis. Eur	podiel na obrate v %	Kritérium významného príspevku						Kritérium DNSH (nespôsobuje významné poškodenie)									
				zmiernenie zmeny klímy v %	adaptácia na zmenu klímy v %	voda a morské zdroje v %	obehové hospodárstvo	znečistenie	biodiverzita a ekosystémy	zmiernenie zmeny klímy v Y/N	adaptácia na zmenu klímy v Y/N	voda a morské zdroje v Y/N	obehové hospodárstvo	znečistenie	biodiverzita a ekosystémy	minimálne záruky	podiel obrátu zosúladeného s taxonómiou v roku N (v %)	podiel obrátu zosúladeného s taxonómiou v roku N-1 (v %)	Kategória (podporná činnosť)
A. Taxonómia – oprávnené činnosti																			
A.1 Environmentálne udržateľné aktivity (zosúladené s taxonómiou)																			
Výroba nízkoúhlíkových zariadení pre dopravu	3.3	498 396	90,67	100	0	0	0	0	0	0	Y	Y	Y	Y	Y	Y	90,67	N/A	E
Obrat z environmentálne udržateľných aktivít (zosúladené s taxonómiou) A.1		498 396	90,67	100	0	0	0	0	0	0	Y	Y	Y	Y	Y	Y	90,67	N/A	E
A.2 Taxonómia - oprávnené, ale environmentálne neudržateľné aktivity																			
Obrat z environmentálne neudržateľných aktivít (nezosúladené s taxonómiou) A.2		0	0														0	N/A	
Total A.1+A.2		498 396	90,67														90,67		
B. Taxonómia – neoprávnené činnosti																			
obrat z neoprávnených činností (B)		51 289	9,33																
TOTAL (A+B)		549 685	100																

KPI – OBRAT pozostáva z tržieb z predaja vlastných výrobkov, tržieb z predaja tovaru a tržieb za poskytnuté služby (priložená účtovná závierka- časť 21)- obrat predstavuje celkové výnosy po odpočítaní nevyfakturovaných výnosov zo zmlúv so zákazníkmi) 90,67 % tržieb bolo vyhodnotených ako zosúladených s taxonómiou EÚ. Celkové tržby boli očistené o obrat z aktivít, ktoré nesúvisia s hlavnou činnosťou spoločnosti (služby IT podpory, prenájom pozemkov a nebytových priestorov, služby údržby a pod., distribúcia energie). Tie boli vyhodnotené ako obrat z neoprávnených aktivít pre účely taxonómie.

CAPEX

EKONOMICKÉ AKTIVITY	kódy (2)	Celkový CAPEX v tis. Eur	podiel na obrate v %	Kritérium významného príspevku						Kritérium DNSH (nespôsobuje významné poškodenie)						podiel obratu zosúladeného s taxonómiou v roku N (v %)	podiel obratu zosúladeného s taxonómiou v roku N-1 (v %)	Kategória (podporná činnosť)	Kategória (prechodná činnosť)
				zmierňovanie zmeny klímy v %	adaptácia na zmenu klímy v %	voda a morské zdroje v %	obehové hospodárstvo	znečistenie	biodiverzita a ekosystémy	zmierňovanie zmeny klímy v V/N	adaptácia na zmenu klímy v V/N	voda a morské zdroje v V/N	obehové hospodárstvo	znečistenie	biodiverzita a ekosystémy				
A. Taxonómia – oprávnené činnosti																			
A.1 Environmetálne udržateľné aktivity (zosúladené s taxonómiou)																			
Výroba nízkouhlíkových zariadení pre dopravu	3.3	14 117	92,62	100	0	0	0	0	0		Y	Y	Y	Y	Y	Y	92,62	N/A	E
Obrat z environmetálne udržateľných aktivít (zosúladené s taxonómiou) A.1		14 117	92,62	100	0	0	0	0	0		Y	Y	Y	Y	Y	Y	92,62	N/A	E
A.2 Taxonómia- oprávnené, ale environmetálne neudržateľné aktivity																			
Obrat z environmetálne neudržateľných aktivít (nezosúladené s taxonómiou) A.2		0	0														0	N/A	
Total A.1+A.2		14 117	92,62														92,62		
B. Taxonómia – neoprávnené činnosti																			
CAPEX z neoprávnených činností (B)		1125	7,38																
TOTAL (A+B)		15 242	100																

CAPEX pozostáva z prírastkov hmotného a nehmotného majetku vrátane ich technického rozvoja a kapitalizácie 25%-podielu priamych nákladov vynaložených na výskum a vývoj (účtovná závierka časť 4 a 5, prírastky od 31. 12. 2021 do 31. 12. 2022) Posudzovali sa všetky prebiehajúce investičné projekty. 92,62% celkových CAPEX je zosúladených s taxonómiou EÚ, pretože boli vynaložené na zabezpečenie hlavnej činnosti spoločnosti.

OPEX

EKONOMICKÉ AKTIVITY	kódy (2)	Celkový OPEX v tis. Eur	podiel na obrate v %	Kritérium významného príspevku						Kritérium DNSH (nespôsobuje významné poškodenie)						podiel obratu zosúladeného s taxonómiou v roku N (v %)	podiel obratu zosúladeného s taxonómiou v roku N-1 (v %)	Kategória (podporná činnosť)	Kategória (prechodná činnosť)
				zmierňovanie zmeny klímy v %	adaptácia na zmenu klímy v %	voda a morské zdroje v %	obehové hospodárstvo	znečistenie	biodiverzita a ekosystémy	zmierňovanie zmeny klímy v V/N	adaptácia na zmenu klímy v V/N	voda a morské zdroje v V/N	obehové hospodárstvo	znečistenie	biodiverzita a ekosystémy				
A. Taxonómia – oprávnené činnosti																			
A.1 Environmetálne udržateľné aktivity (zosúladené s taxonómiou)																			
Výroba nízkouhlíkových zariadení pre dopravu	3.3	5 198	92,41	100	0	0	0	0	0		Y	Y	Y	Y	Y	Y	92,41	N/A	E
Obrat z environmetálne udržateľných aktivít (zosúladené s taxonómiou) A.1		5 198	92,41	100	0	0	0	0	0		Y	Y	Y	Y	Y	Y	92,41	N/A	E
A.2 Taxonómia- oprávnené, ale environmetálne neudržateľné aktivity																			
Obrat z environmetálne neudržateľných aktivít (nezosúladené s taxonómiou) A.2		€	0														0	N/A	
Total A.1+A.2		5 198	92,41														92,41		
B. Taxonómia – neoprávnené činnosti																			
OPEX z neoprávnených činností (B)		427	7,59																
TOTAL (A+B)		5 625	100																

OPEX zahŕňajú nekapitalizované náklady v súvislosti s opatreniami na renováciu budov, údržbu a opravy, krátkodobé prenájmy strojov a zariadení a nekapitalizovanú časť priamych nákladov vynaložených na výskum a vývoj v roku 2022. OPEX v objeme 92,41% z celkových nákladov bol posúdený ako zosúladený s taxonómiou EÚ, nakoľko boli tieto náklady nevyhnutne vynaložené na zabezpečenie hlavnej činnosti spoločnosti.

TATRAVAGÓNKA, a. s.
Štefánikova 887/53 | Poprad 058 01 | SLOVAKIA
<https://tatravagonka.sk>

